

İKİ MUSTAFA KEMAL VAR...

Gazi diyor ki: "Biri ben, fert olan, fanî olan Mustafa Kemal.. İkinci Mustafa Kemalden ise ancak "Biz,, diye bahsedebilirim. Yani sizler, çalışan köylü, uyanık, münevver, milliyetperver vatandaşlar... İşte o Mustafa Kemal ölmez,,

Fanî Mustafa Kemal,
Ebedî Mustafa Kemal

"Bizde cumhuriyeti yapan, inkılâbı yaratan, o "Biz,, diye ifade edebileceğim Mustafa Kemaldir,,

ANKARA, 10. (Telefonla Başmuharririmizden) — Gazi Hazretlerinin yanındayız. İki düzine vatandaş... İstiklâl mücadelesinden, siyasi ve içtimai inkılâbımızdan bahsediliyor. Söylenen hikâyelerden, anlatılan hatıralardan bu Milli savaşta Gazinin büyüklüğü, dehası herkesin gözü önünde biraz daha canlanıyor.

Bütün söylenenleri dikkatli bir sükûn ile dinlemekte olan Gazi, birdenbire söze atıldı. Karşısında prensiplerine, ülküsüne satan bir muhalefet grubu varmış gibi, hiddetli heyecanlı, fakat tatlı bir edâ ile şu sözleri söyledi:

"Hükümlerinizde yanılıyorsunuz... İki Mustafa Kemal var: Biri ben, fert olan, fanî olan Mustafa Kemal.. İkinci Mustafa Kemal'den ise "Ben" diye bahsedemem. Ondan ancak "Biz" diye bahsedebilirim. O Mustafa Kemal, yani sizler, bu akşam etrafında olanlar, memleketin her köşesinde çalışan köylüler, uyanık, münevver, vatanperver, milliyetperver vatandaşlar... İşte ben onların hayalini tespit ediyorum, onların hayalini tahakkuk ettirmeye çalıştım. O Mustafa Kemal ölmez. O, Türk Milletinin ihtiyaçları ile beraber, gitgide uyanan şuuru ile beraber, tekâmül ede ede ebedî olarak yaşayacaktır. Bizde cumhuriyeti yapan, inkılâbı yaratan, o "Biz" diye ifade edebileceğim Mustafa Kemaldir."

* * *

Milli mücadele esnasında mahdut, küçük bir dairede çalışmış, umumi gayenin istihsalinde hizmetlerinin fayda ve tesirleri derecesi henüz anlaşılmasın, bizzat kendisinden başka hiç kimse kendisine inanmamış olan bazı tiplerin yanında, büyük Gazi bu tevazuu ile ne kadar yükseliyor. Gazi'nin bu ifadelerinde derin bir samimiyet var. "O" ona benzer sözleri, politika mülâhazalarıyla, başkalarına hoş görünmek maksadıyla söylemez. Böyle bir ihtiyaç duymaz.

Çünkü o, milletin takdir, görüş, seziş kabiliyetine her kesten ziyade inanmıştır. O, Büyük Türk milletini, büyük ülküsüne mutlaka erdirmek kararındadır. Onda bu kararın saiki :

— Ben, yaptım, onun için yalnız ben varım! demek hevesi değildir. Böyle küçük hevesler, o büyük adama yaklaşılmaz.

* * *

Görüyoruz ki, Ankaralının Defterindeki notlar, bazılarının hoşuna gitmiyor. Bu cihet bizi alâkadar etmez. Hakikatları görmekten, işitmekten herkesin memnun olacağı yolunda, esasen bir iddiamız yoktur. Biz, bu notlarda hem yakın tarihimizin bazı köşelerini aydınlatmağa, hem de o devirde yaşanan türlü türlü tipleri, birbirile çarpışan müspet ve menfi zihniyetleri, sahnede görünen muhtelif şahsiyetleri olduğu gibi tespit etmiş bulunuyoruz. Kanaatimiz budur. Kanaatimizin hilâfını iddia edenler, ve bunu bize — yalnız hâfla, kuru iddialarla değil — eser ve vesikalarla gösterenlerin karşısında saygı ile eğilmekten geri durmayız.

Çünkü, bizim için her şeyden üstün olan dilek tarihi hakikatların aydınlanmasıdır. Vaktile aldığımız notlar bunun içindir. Bu notları bugün neşretmekten beklediğimiz şey de aynı gaye içindir.

Siirt meb'usu
MAHMUTYeni sene
Bütçesi

ANKARA, 10 (Telefonla) — 1933 bütçe: lâiyhası azalara tevdi edilerek ruznameye alındı. Dünyanın umumiye bütçesinde Osmanlı Devleti'nin en büyük bütçesi olan ve idare meclisi masraflarını karşılayan 5 milyon lira muhtelit mübadele komisyonu masrafları olarak ta Ma'rifet bütçesine 65 bin liralık tahsisat konmuştur. Ölçüler kanununun tatbiki için tahsisat vekâleti bütçesinde 125 bin tahsisat konulmuştur.

Ankarada polis
Mektebi

ANKARA, 10 (Telefonla) — Ankarada Polis mektebi binası yapılıması hakkındaki kanun lâiyhası bütçe encümeninde müzakere ve kabul edilerek heyeti umumiyeye sevkolunmuştur. Bu binanın, inşaat, tesisat ve saire masraflarından 1933 senesine isabet edecek miktar için emniyet işleri bütçesine bu sene 75 bin liralık tahsisat konmuştur.

Darülfünun ne suretle
islah edilecek?

Maarif vekili: "Bu iş kat'î olarak kökünden halledilecektir,, diyor

ANKARA, 10 (Telefonla) — Maarif vekili Dr. Reşit Galip Bey Darülfünunun islahatı etrafında görüş-tüm. Muhterem vekil dedi ki:

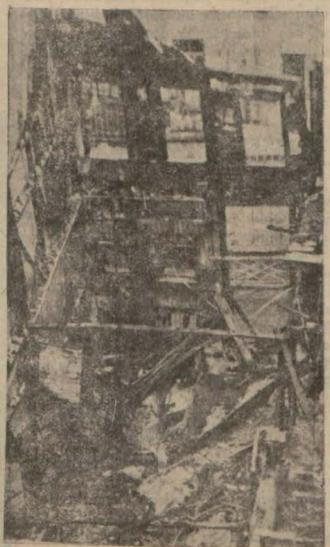
— Darülfünunun islahı için iki şekil akla gelebilir; biri tedrici islahat yapmak, diğeri de bir inkılâp tedviri şeklinde bu işi kat'î olarak kökünden halletmektir. Tercih ettiğimiz şekil bu ikincisidir. Darülfünun duvayyenlerinden birer muhtara alındı. Azami 20 gün içinde de fakülte meclislerinden ve Darülfünun divanından birer muhtara gelecektir. O muhtaralardan faydalı göreceğimiz mütaalealardan istifade edeceğiz. Bunları vekâletin tetkik müşaviri M. Malch'in noktai nazarı ile birlikte mütaale edeceğiz.

Üniversite...

Istanbul üniversitesi için hazırlanan kanun lâiyhası önümüzdeki cumartesi günü icra vekilleri heyetine sevkolunacaktır. Lâiyha heyeti vekillerde müzakere edildikten sonra Millet Meclisine takdim edilecek ve tatilden evvel kanuniyet kesbetmesi temenni olunacaktır. Bu suretle kanunun 933 ders senesinden evvel tatbiki temin e-

Darülfünun emini Muammer Raşit
Bey ve Profesör M. MalcheCelâl Bey geliyor
İtilâfı daha sağlam bir
itilâf takip edecek

ATINA, 10 — Türkiye Hariciye müsteşarı Numan Rifat Bey matbuata vâki olan beyanatında Türkiye ile Yunanistan arasında imza edilen ticaret mukavelesinin ehemmiyetine işaret ettikten sonra elde edilen neticeden dolayı memnun olduğunu söylemiş ve iki memleket arasındaki dostane münasebetlerin inkişafı için bu mukaveleyi daha sağlam esaslara müstenit diğer bir itilâf takip edeceğini ilâve etmiştir. Celâl ve Numan Rifat Beyler bugün Atınadan ayrılıyorlar, saat 15 te Ankara vapuruna bineceklerdir.

Evelki gece Beyoğlunda yanan evler
— Yazısı iç sahifemizde —

Maarif Vekili Reşit Galip Bey

dilmiş olacaktır.

Ankarada akademi

Reşit Galip Beyden Ankara üniversitesinin ne zaman tesis edileceğini sordum. Cevap verdi:

— Ankarada evvelâ akademi, kütüphaneyi yapacağız. Burası ilim muhteli olduktan sonra Darülfünun kurmağı düşünceğiz.

Kütüphaneler

Istanbuldaki kütüphanelerin de tev hidi mukarrerdur. Bu suretle zengin bir umumî kütüphane vücude getirilecektir.

Reşit Galip Bey Ankara civarında rinde hafriyata da temas ederek bana şu malûmatı verdi:

— Hafriyat yeni başladığı halde ol (Devamı 5 inci sahifede)

Kaldırılacak
Vilâyetler

Lâiyha bugünlerde Mecliste görüşülecek

ANKARA, 10 (Telefonla) — Bazı vilâyetlerin kaldırılması ve bazıları birleştirilmesi hakkındaki kanun lâiyhası Dahiliye ve bütçe encümenle rinde görüşülmüş ve bazı ilâvelerle heyeti umumiyeye sevkolunmuştur. Lâiyhaya ilâve edilen hükümlere göre muayyen vilâyetlerin lâğı dolayısıyla hususi idarelere ait haklar ve vebicelerinin ilhak olunan vilâyetlere (Devamı 5 inci sahifede)

Kâzım
Karabekir Pş.

Bize bazı vesikalar gönderdi, neşrediyoruz

KAZIM KARABEKİR Paşanın gazetemizde mektubunda temas ettiği noktalara MILLICI bugün de 8 inci sahifemizde "ANKARALININ DEFTERİ" nde lâzım gelen cevapları veriyor.

Ancak KAZIM KARABEKİR Paşadan, neşredilmek üzere dün bazı yazılar aldık. Hakikatin iyice anlaşılması noktasından, evvelce de yazdığımız gibi, sütunlarımızı kendisine açık bulundurduğumuzdan, bu yazıları da aynen ve tamamen neşrediyoruz.

8 inci sahifemizde okuyunuz

"Millici,, Karabekir Pş.
nın cevaplarını bekliyor

Kâzım Karabekir Pş. Hz. ne:

Son mektubunuzu da aynen bugünkü gazetemize koyduk. İlk mektubunuza vereceğim cevaplar henüz bitmemiştir. Tena-kuzla, yanlış malûmat ile dolu olan o vesikanın daha bazı noktalarına henüz verecek cevaplarım var. Fakat bugün çıkan mektubunuzda:

"Hâdiselerin tahlilinden yanlış görüşlerle hakkında şu veya bu iltifatlarda acele buyurulmasın. Bunları cevabımdan sonra hasıl olacak kanaata göre ihzal buyurursunuz, efendim."

Tarzında yaptığımız tavsiyeyi memnuniyetle kabul ediyorum. Yarından itibaren kıymetli cevaplarınızı bekleyeceğim. Evvelce de arzettiğim gibi gazetemizin sütunları emrinizdedir.

Derin saygılarıle:

MILLICI

Noter mi, belediye mi?

Noterler muhtarlık işlerinin kendilerine devrinde isabet görüyorlar

Mahalle aralarında dağıtık ve teşkilatsız iş gören şimdiki muhtarlar

Muhtarların vazife ve salâhiyetlerinin yeni bir kanun ile Belediyeye devredileceği malûmdur.

Ancak Belediyelerin bugünkü teşkilâtile muhtarlığa ait işlerin aksadından yürütülebileceği biraz güpheli görülmekte ve bu için Noterlere verilmesi hâki bir mütaale olarak ileri sürülmektedir.

Bir muharririmiz, Altıncı Noter Galip Bingöl Beyden muhtarlık işlerinin noterlere devredilmesine taraftar olup olmadığını sormuştur. Galip B. demiştir ki:

— Muhtarların vazife ve salâhiyetlerinin Noterlere devri bence pek yerinde bir mülahazadır. Filhakika biz noterlerin teşkilâtı bu işleri başarmağa çok müsaittir. Kanunlarımız, görülecek vazifeyi esasen tesbit etmiş bulunuyor.

İş bilen memurlarımız, faaliyete geç-

meğe hazır bir haldedir. Bize yapılacak müraعاتleri hakikate en uygun şekilde çıkarabilmek için usullerimiz ve salâhiyetlerimiz tamamdır. Ezcümle riyazı ve vicdanî tam bir kanaate ermek istediğimiz zamanlar altı ve daha ziyade şahit dinlememize ve bunlardan yemin isteme mize hiçbir mâni yoktur. Bilâkis 20 yıldanberi tecrübelerle sabit olduğu vechile icabında şahitsiz ve külfetsiz yapabileceğimiz tasaddirlerin de diğer işlerimizde olduğu gibi, dürüst neticeler vereceğine ve itibara lâyık görüleceğine eminiz.

Diğer taraftan tahminlerime ve tecrübe belerime göre muhtarlık işlerinin Noterlere tevdi şehri halkı için ekisinden faz

(Devamı 5 inci sahifede)

YILDIZDAN ORDU KÖSKÜNE!

Yeni tarihî tefrikaya başlıyoruz

Sultan Hamid'in tahta çıkışından i ndiği güne kadar geçen seneler içinde yeni tarihî bütün müheyyiç, meraklı ve esrarlı vakaları, hayretten hayrete düşerek bu tefrikamızda takip edeceksiniz.

Cuma günü Milliyet sütunlarında!

1.200.000 NÜSHA ŞATIŞ

Amerikada bile değme romana nasip olmayan bir muvaffakiyettir! Cumartesi gününden itibaren Milliyet sütunlarında okuyacaksınız

Erkek Kısmı Sarışına Bağlır!

Maarif bahisleri

Darülfünun nasıl islah olunur?

5

"Vaziyeti mahakeme ederken ve tedbir düşünürken acı olsa da hakikati görmekten bir an farîğ olmamak lâzımdır. Kendimizi ve biribirimizi aldatmak için lüzum ve mecburiyet yoktur..." (Gazi Mustafa Kemal)

"Hakikati konuşmaktan korkmayınız..." (Gazi Mustafa Kemal)

Darülfünun talebesi

Darülfünun talebesinin bir kısmının, yani liselerin yetiştirdikleri talebenin bir kısmının zayıf olduğu için liselerden şikâyet edilerek Darülfünunca sarfedilen gayretlerden lâyihi veçhile istifade edilmediği iddia ediliyor. Ben de Darülfünunun bir müderrisi sıfatıyla bu şikâyete iştirak ederim. Lâkin bu kusurunu liselere atfedilmesi doğru değildir. Neden?

İki sene evvel, bir gün Ada vapurunda bir zat ile görüşüyordum. O sırada, o zatın akrabasının bir genç efendi yanımıza geldi. Arkadaşım, bu genç bana takdim ederek kendisinin ilk mektepte muallim olduğunu söyledi. Bu münasebete maariften bahis olarak itidai mekteplerin nasıl gitliğini sorduğum vakit, genç muallim: "Biz çalışıyoruz, elimizden gelen gayreti deriğ etmiyoruz, fakat ne çare ki liseler bizden memnun değildir; onlar, iyi talebe yetiştirmedikleri için bizi itham ediyorlar" dedi.

Ben, liselerin bu ithamlarına iştirak etmem. Neden? "Akşam gazetesi", 9 Mart 1928 tarihli ve 3409 numaralı nüshasında mühim bir nokta ünvanile bir başmakale yazmıştır. Bu makalede Türkiye'deki 45,000 köy için ancak 5,000 mektep mevcut olduğu zikrolunuyor.

Bu küçük fakat pek belîğ istatistik, Türkiye'nin beş sene evvelki maarif aynasını gösteriyor. O zamandan beri, bu sahada ne yapmak kabil ise yapılmış ve elde edilen netice devde kulak kabilinden olmuştur. Çünkü, bu pek dar zaman içinde bundan büyük iş görmek maddî imkân haricindedir. Diğer taraftan unutmamalıyız ki, Türkiye dedimiz vakit yalnız Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Trabzon gibi büyük şehirlerden yani az çok maarifli ilerilemiş büyük merkezlerden ibaret değildir.

Bugün nüfusumuz on yedi milyona yaklaşmıştır. Bol bol bütçelerimiz olsa ve her yerde muallim mekteplerine açıda da bu dar zamanda ilk tahsil istediğimiz gibi ilerletmeyiz. Muallimlerin kudreti meselesi de ayrı ve çok mühim bir meseledir.

Bu çızdığın levhadan çıkarılacak netice şudur: Darülfünun ve yüksek mekteplerin liselerden şikâyet etmelerine hakları olmadığı gibi liselerin de ilk mekteplerden şikâyet etmelerine de hakları yoktur. Çünkü ortada, bir mektep maarif meselesi vardır. Bu mesele halledilmedikçe, şikâyetlerin haklı olduğunu diyemem. Bu meselenin halli parayla ve uzun zamanla bakar. İlk tahsilin tohumu sağlam olur ve her tarafta ekilir ise, orta tahsil onun mahsulünden; orta tahsilin tohumu sağlam olur ve her tarafta ekilir ise, Darülfünun ve yüksek mektepler onun mahsulünden istifade eder. Ve o zaman, ancak o zaman, Darülfünun ve yüksek mekteplerin sınıflarında arzu edildiği gibi talebe bulunur.

Bir aralık, tahsilin aşağıdan yukarıya doğru mu çikmalı, yahut yukarıdan aşağıya doğru mu imneli tarzında mecmualarda bir bahis açılmış idi. Bence, tahsil aynı zamanda aşağıdan ve yukarıdan başlamalı. İlk zamanlar da bu iki istikamet meyveleri zayıf ve mahdut olursa, zaman ile birbirine yaklaşır ve biri ötekini tamamlar. İlk ve orta tahsilin zayıflığı, yüksek tahsilin — Velev ki kusurlu olsun — inkişafına mani olmamalı. Böyle bir şeye kalkışmak tabiatın kanunlarına karşı gelmek demektir.

"Efendim! Darülfünun talebesi, Avrupa Darülfünunları talebesi gibi yükselmiyor. Böyle Darülfünun olur mu?" Namesini duymayan acaba kim se var mı? Evet, bu günkü vaziyet böyledir. Fakat Avrupa Darülfünun talebesi dendiği vakit, umuşturmak doğru değildir.

Balkan Darülfünunlarının talebesinin seviyesini, Darülfünunumuzun talebesinin seviyesinden yüksek değildir. Onlarda ve bizde de aynı sebeplerden dolayı talebenin seviyesi yükselmemiştir. Çünkü Balkan Darülfünunlarının neşriyatı bizim neşriyatımıza faik değildir. Bunun gibi, onların talebelerinin ecebî lisanlara olan vukufatları bizimkilerin ecebî lisanlara olan vukufatlarından fazla değildir. Bu kâzî memleket ile bunlara benzer memleketlerin Darülfünunlarını ilmi istinatgâhi ancak ecebî lisanlardır.

İki sene evvel, Atina Darülfünunu talebesi İstanbul'a geldiği vakit ecebî lisan meselesine dair tetkikatta bulunduğum ve konuştüğüm talebenin henem kâffesi "Bir az bilirim." cevabını vermiştir.

İlerlemiş olan memleketlerin Darülfünunlarına ve meselâ Fransa Darülfünunlarına gelince, burada talebenin vaziyeti şu merkezdedir:

A) Fransızcada, bütün ilmi mevzular hakkında müteaddit eserler vardır.

ne, metin anlayacak kadar vakıftır. Fransızca ve talebenin bilmesi lâzım gelen İngilizce yahut Almanca ilmi mecmualarda, dünyada çıkan ilmi eserlerin hulûsaları, tahlilleri, tenkidleri yazıldığından, talebe bu gibi mecmuaların muhteviyatından istifade eder.

d) Fransızcadan Almanca ve İngilizce ve Almancadan ve İngilizceden Fransızcaya gayet mufassal ve mazbut lûgat kitapları telif edilmiş olduğundan, Fransız talebesi bunlardan da büyük mükayasta istifade eder.

Darülfünunumuz talebesine gelince:

A) Türkçede bütün ilmi mevzular hakkında basılmış eserler az ve henüz basılmamış eserler vardır.

B) Darülfünunumuzdan mezun olanlar, behemehal Fransızca, İngilizce, Almanca, Rusça, İtalyanca lisanlardan birine, hiç olmazsa metin anlayacak kadar vakıftır.

C) İlme susamış olan ve malûmatını genişletmek için her vasıta bağvuran talebemiz, bildiği yabancı lisanla neşolunan kitapların ve mecmuaların muhteviyatından istifade edebilir ise de, kitap ve mecmua yüzünü nadiren gördüğünden lâyihi veçhile istifade edemiyorlar.

D) Türkçeden Almanca, Fransızca ve İngilizce ve Almancadan, Fransızcadan ve İngilizceden Türkçe ve mufassal ve mazbut lûgat kitapları telif edilmediğinden, talebemiz pek büyük müşkülât içinde çalkalanıyor ve bu müşkülattan kurtulmanın imkânı bulamıyor.

Bu son nokta memleketin ilmi hayatıdır pek sıkı bir surette alâka vardır. Geniş bir mükayasta lûgat meselesi halledilmedikçe ecebî bir mektepte ecebî bir lisan öğrenimlerinin yahut öğrenip de Türkçelerinin kuvvetli olmalarının tercümelere zayıf olur.

Ecebî lûgat meselesi ecebî lisan meselesini, "Milliyet" gazetesinin 19,20 Ağustos ve 6 Eylül 1932 nüshalarında uzun uzadıya tetkik ettim.

SON

Darülfünun Müderrislerinden Avram GALANTI

Gandi ölürsa..

Hindistan'da isyan çıkmasından korkuluyor

BOMBAY 10 (A.A.) — Hint hükûmeti Gandi'nin sulh tekliflerini reddetmesi ve siyasi müzakerelere girişilmesi için lüzum şart olarak menfi mukavemet mücadelesinin kat'i olarak buralımasını ileri sürmüştür.

Hint matbuatı Gandi tarafından açılmış olan mücadeleyi siyasi seykelere şahasında üstadane bir darbe addetmektedir. Mahatma, tutacağı oruç neticesinde öldüğü takdirde ne olacağı ondan önce düşünülmemiş ve bu ölümün bir ihtilâl hareketine sebebiyet vermesi tehlikesinden korkulmaktadır.

Zaif düşmekte olan Mahatma'ya, doktorlar bakılmaktadır.

Seyyah evvelâ ne görür?

İlk manzara çarpık çurpuk evler, alelâcaip sokaklar, çöplükler

Türkiye Turing ve otomobil klübü, İstanbul'a ilk gelen ecebîlerin gözlerine çarpan çirkinliklere belediye'nin nazarı dikkatini celbetmiştir. Şehirimize şimendiferle gelen turistlerin Yedikule - Sirkeci arasında görüldükleri binalardan çoğunu desteklerle durabilen kapkara ve kav haline gelmiş kulübeler ve emsali evler teşkil etmektedir. Haydarpaşa - Ankara treni de, kötü bir tesadüf eseri olarak Haydarpaşadan evvelâ aynı tarzda bir mahalden geçmektedir. Deniz yolu ile gelip Galata rıhtımına ayak basanlar da rıhtımın kerih kokularını te neffüs etmeye mecbur kalyorlar.

Türkiye Turing ve otomobil klübünün diyorlar ki:

"Otellerimizin bulunduğu istiklâl C. si birkaç sene evvel cadde denilebilecek bir halde idi. Şimdi iktisadî buhrandan mıdır, nedir halen bu cadde pis açır dükkânları, duman içeride mahalle kahveleri, kırık ve çarpık her şekilde dükkân lavhaları pek çirkinleşmiştir. Hele, her gün bir az daha büyüyen ve insanın gözüne batan sinema levhaları gelip geçenele re tehlike verebilecek bir hale geldi, Bu civardaki musallât ve mütearrız dilenciler ayrıca kayda sayandır. Bir çok işlek caddelerimizin kırılmış pencereleri mukavva veya çuval parçaları ile yapılmış, iğri büğrü çirkin dükkânları, muhtelif sebeplerle, çimento ları sökülerle toprakları meydana çıkmış ve o halde kalmış yaya kaldırımları zevki selimi icitecek bir halde dir.

Bütün dünyada emsali arasında mu

HARİCİ HABERLER

Mac Donald Kürsüde!

Amerika ile İngiltere nelerde anlaşılabilir?

LONDRA, 10 A.A. — M. Mac Donald, Avam Kamarasında beyanatta bulunarak gümrük mütaresesinin evvelce Avam Kamarasında vâki beyanata muvafık İngilterede başlatılmış olan işlerin devamına mâni olmayacağını söylemiştir.

M. Mac Donald, Amerika hükümetinin silâhları bırakma konferansı teminüneteye değer bir sona vardığı takdirde Avrupa'da sulhu istikrarını temine daha geniş bir mükayasta iştirak ve neticesi Avrupalıların ve harp tehdidinde maruz bulunan devletlerin emniyetini temin edecek olan istisnâ misakları kabul etmeye mütemayıl bulunduğunu beyan etmiştir.

M. Stimson, bu sahada önyak olmuş olup şimdiki Amerika hükümeti ise daha ileri gitmeye ve bu bapdaki beyanata kat'i ve müessir bir şekil vermeye mütemayıl bulunmaktadır.

Bu beyanattı mesele yeniden müzakere edildiği zaman münasip bir vakitte yapılacaktır.

M. Mac Donald demistir ki: — Şimdi her iki hükümet, yedigerini tamamiyle anlamaktadır. Ve konferansın herhalde bir netice elde etmesini temin etmek ve sonra Avrupa'nın sulhu sever milletlerinin kalplerindeki korkuyu gidermek için ellerinden geleni yapmaya azmetmişlerdir.

Nutku, 34 dakika devam etmiştir.

Fransanın borcu

PARIS, 10 A.A. — Nazırlar meclisinin bu sabah yaptığı ictimas ait zaıtlardan anlaşıldığına göre borçların bir tesviye suretine başlanmasını hakkındaki Fransız - Amerikan müzakereleri diplomasi tarikiyle devam etmektedir.

Bu takdirde dün dolayan bazı sayıyalar hilâfına olarak Fransız hükümeti borçların son taksitinin ödenmesi meselesi hakkında hiç bir karar almamıştır.

Gümrük mütaresesi

LONDRA, 10 A.A. — Amerika hükümeti ile mutabık kılınarak tanzim edilmiş olan gümrük mütaresesi projisinin niyeti, Londra konferansı ihzari komitesinde mümissilleri bulunan seçiz, âlakadar devlete tebliğ olunmuştur.

Alman inadı

Cenevre konferansını suya düşürecek mi?

CENEVRE, 10 A.A. — Havas Ajansı muhabirinden: Silâhları bırakma konferansı bürosu, İngiliz planını müzakere etmekte olan umumî komisyonun cel selerini cumaya kadar tatil etmeye karar vermiştir. Sebabi de İngiliz ve Alman mümissillerine mükaelemelerine devam etmek fırsatını bahsetmektedir.

Bundan iki gün evvel İngiliz planının esaslı noktası olan Avrupa ordularının tipinin yeknasaklaştırılması meselesinde Alman heyeti tarafından gösterilen mülak uzlaşmazlık üzerine konferans mesaisi inkatna uğramak tehdidini arz ediyordu. Fakat, beynelmîl ekfârı umumiyeye ile konferansa Amerika, İngiltere ve Fransa'nın müsterek bir cephe teşkil etmeleri ve bu iştirakin bilhassa Londra ve Paris arasında pek sıkı olması bu inkatna mâni olmuştur.

Dört yolda liman

DÖRTYOL — Dörtöl Türkîyenin ehemmiyetli bir ihracat yeridir. Bilhassa portakal mevsiminde burada faaliyeti pek ziyade artar. Fakat Dörtöl malları Mersinden sevkeder. Bunun için portakalların maliyet fiyatları yükselir.

Hükümet dörtyolda bir liman yapılmakta karar vermiştir. Bunun için Dörtöl bir heyet gitmiştir. Bu heyet yapılacak liman hakkında tetkikatta bulunmaktadır.

Çeşme anasoncuları

İZMİR, — Çeşme kazasının anasonu çok meşhurdur. Bu havadeki anason müstahşilleri inhisar idaresine olan borçlarının ödenmesi için yeni mahsul alınmıca kadar müsaade edilmesini istemişlerdir. Vilâyetçe buna dair gümrük ve inhisarlar vekâleti nezdinde teşebbüs te bulunulmuştur. Dün vekâletten vilâyetine gelen cevapta müstahşillerin isteklerinin kabul edildiği bildirilmiştir.

İzmir şehir tiyatrosu

İZMİR — İstanbulda olduğu gibi İzmirde de bir şehir tiyatrosu teşkil edilmesi için teşebbüslerde bulunulmuştur. Şehir meclisi toplanınca bu meselenin konuşulacağı söylenmektedir.

İzmir şehir tiyatrosu için İstanbuldan bazı sahne sanatçılarının şehrimize getirilmeleri muhtemeldir. İzmir şehir tiyatrosunun biri de operet kısmı olacaktır.

Balya - Çanakkale yolu

BALIKESİR — Balya - Çanakkale yolunun inşaatı yakında bitecektir. Bu yolun vilâyetin tarafında bulunan altmış beş kilometrelik kısmının inşaatına şu günlerde başlanacaktır. Yolun keşif bedeli 12,218 liradır.

Damdan girerken yakalandı

BALIKESİR — Azlı bir hırsız bir evin damını delerek içeriye girmiştir. Ev halkının feryadı üzerine hırsız kaçmak istemiştir. Fakat nihayet kolaylıkla girdiği dam deliğinden kaçamamış ve yakalanmıştır.

Menemende üç tevkif

MENEMEN — Burada haklarında tahkikat yapılan üç maliye memuru tevkif edilmiştir. Tevkif kararı İzmir müdeiumumiligince verilmiştir. Bu karar Menemen kaymakamlığına telgrafla bildirilmiştir.

Bir enginar için adam öldürdü

İZMİR, Karşıyakada Dedebaşı mevkinde bir bahçeye enginar çalmak için girmiş olan sabıkalı hırsızlardan Manisalı Mehmet bahçenin bekçisi tarafından enginar çalarken öldürülmüştür.

Şimalî Çin de japon istilâsına geçiyor

İşgalden sonra Pouyi'yi Pekinde ecdadının tahtına geçireceklermiş

VAŞİNGTON, 10 A.A. — Evening Standard, Japonya'nın şimalî Çin'deki taarruzunun gayesi, yeni bir Çin imperatorluğu vücutte getirmek olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete, Japonların bu ay nihayetinden evvel Pekin ve Tiençin'i işgal etmek olduğunu ve bu işgalden sonra Pouyi'nin ecdadının tahta oturmasını ve kendisini Pekin'de Çin imperatoru ilan etmesi muhtemel bulunduğunu beyan etmektedir.

Bu suretle Mançuri devletinin devlet tarafından tanınması meselesi ile Japonya'nın 9 devlet muahedemesi ahkâmı hilâfına Çin topraklarına taarruz etmesi meselesi bertaraf edilmiş olacak ve Japonya'nın milletler cemiyetinden çekilmesi intaç etmiş olan başlıca sebep ortadan kalkacaktır.

Bu gazete, Pouyi'nin Pekin'de oturma müsaade olunmak ve kendisine bir tahsisat verilerek sartil Çin cumhuriyetçileri lehine tahtından feragat etmiş olduğunu hatırlatmaktadır.

Cumhuriyetçilerin bu şartlara riayet etmemiş oldukları behanesiyle Pouyi saltanatı iade etmeye teşebbüs edecektir.

Imperatorluğun tanınması, başlangıçta bir takım müşküllele karşılaşacaktır. Fakat garp devletleri, arap sacma dönmiş olan Çin işlerinden okadar bıkmış usansızlardır ki, nüfuslarını kaybetme den şimdiki vaziyetten sıyrılmak için böyle bir hal sureti bulunmasını memnuniyetle karşılayacaktır.

Pouyi, nüfusunun ecdadının vaktile hüküm sürmüş oldukları bütün topraklara sanil olması iddiasında bulunacaktır, fakat şimalî Çin'deki hakimiyeti cenup eyaletlerine tesmil etmeye ve Nankin ve Canton hükümetlerini ortadan kaldırmaya kalkışmayacaktır.

Esasen Pouyi'nin yalnız şimalî Çin'de hüküm sürmesi daha ziyade muhtemeldir. Zira Japonya 480,000,000 luk bir imperatorluk kararsızda bulunmak arzusunda olmayıp bilakis şimalî Çin'de bir çok cumhuriyetlerin ortaya çıkmasını kolaylaştıracaktır.

Mütemadi dahilî harpler, Yangtze vadisinde Amerika, İngiltere ve Fransa'nın malik oldukları mühim menfaatleri haleldar edecektir. Fakat böyle bir vaziyet, Şimalî Çin'de müstakir bir siyasi rejim vücutte getirmek arzusunda bulunan ve hakiki gayesi yeni Çin imperatorluğunu ikinci bir kere haline getirmek olan Japonya için hiç te fena değildir.

Bu gazete, Japonya'nın birçok Çin jeneralleri ile iş adamlarına kendi nokta nazarını kabul ettirmiş olduğunu öğrenmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Seddin cenubunda muharebeler

PEKİN, 10 A.A. — Japon kuvvetlerine mensup müfrezelerin büyük seddin cenubundaki hareketlerine devam ederek Luan nehri Luan Chov civarında aşp geçtikleri söylenmektedir.

Japonlar bir müddet evvel tahliye ettikleri birçok şehirleri yine ele geçirmişlerdir. Japon tayyareleri Pekin'in 45 mil şimali şarkisinde bulunan Miyün'ü bombardman etmişlerdir. Çiniler demiryolu üzerindeki Anshan'da mukavemet göstermektedir. Demiryolu boyunca zorlu çarpışmalar olmaktadır.

Vaziyet vahim görülmektedir.

MEMLEKETTE

Mersinde sıcaklar

MERSİN — Mersinde sıcaklar başlamıştır. Yakında deniz zamanı da gelecektir. Mersin'in güzel bir plajı vardır. İç kasabalarımızdan bile plaja girmek ve denizden istifade etmek için şehrimize gelenler oluyor.

Bu sene devlet demiryolları idaresi, cuma günleri Adana - Mersin arasındaki hatlarda büyük tenzilât yapacaktır. Tabii bundan sonra Mersin plajı daha kalabalık olacaktır.

Plaj şehirden biraz uzaktır. Belediye Mersin plajına halkın kolaylıkla gidip gelmesi için ucuz nakil vasıtaları temin edecektir.

Musta kar

Muhten bildiriliyor: — Mayıs ayı içindeyiz, hâlâ kar yağıyor. Geçen sene ki kuraklığa inzimam eden bu devamlı kar, saman gibi hayvan yiyeceği kütüğün mucip olmuştur. Mülhakatla beraber burada şimdiye kadar at, manda, sığır, merkep ve koyun olarak telefât epeycedir. Köylüler kendi yiyecekleri olan mevcut buğdayları kaynatıp hayvanlara yedirmektedirler. Bu yüzden de buğday fiyatları yükselmiş, bir ölçek buğday yarım liradan bir buçuk liraya çıkmıştır. Hayvanların ölümü yüzünden yağ istihsalâtı azalmış, bu yüzden yağın okkası 40 kuruştan 150 kurusa frlanmıştır. Eli böğründe kalan birçok köylüler, kuzularla bu tabakalarını kırıp gönen denilen bir nevi dikenli ot bulup çikarmakta ve hayvanlarını bununla beslemeye çalışmaktadırlar.

Raşit Rıza heyeti

Balikesirde

BALIKESİR, (Milliyet) — Raşit Rıza tiyatrosu iki günden beri Balikesirde yeni maarif sinemasında temsil vermekte ve çok rağbet görmektedir.

Tenis

Turnuvamız

Mayısın 19 unda Taksim Tenis kortlarında yapılacak olan tenis turnuvamıza iştirak edeceklerin isticalemleri lâzımdır. Kayt müddetinin sonu 16 Mayıstır. Müsabıkların turnuvaya kayt olunmak için müracaat edecekleri yerler, Sirkeci Millî Spor Zeki Rizanın mağazası ile Taksim Tenis kortlarında Kibar Mustafa Bey gidip kayt olabilirler.

Zaman kısaltıldığı için iştirak edeceklerin acele etmesi lâzımdır.

Pouyi

nan ve hakiki gayesi yeni Çin imperatorluğunu ikinci bir kere haline getirmek olan Japonya için hiç te fena değildir.

Bu gazete, Japonya'nın birçok Çin jeneralleri ile iş adamlarına kendi nokta nazarını kabul ettirmiş olduğunu öğrenmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Seddin cenubunda muharebeler

PEKİN, 10 A.A. — Japon kuvvetlerine mensup müfrezelerin büyük seddin cenubundaki hareketlerine devam ederek Luan nehri Luan Chov civarında aşp geçtikleri söylenmektedir.

Japonlar bir müddet evvel tahliye ettikleri birçok şehirleri yine ele geçirmişlerdir. Japon tayyareleri Pekin'in 45 mil şimali şarkisinde bulunan Miyün'ü bombardman etmişlerdir. Çiniler demiryolu üzerindeki Anshan'da mukavemet göstermektedir. Demiryolu boyunca zorlu çarpışmalar olmaktadır.

Vaziyet vahim görülmektedir.

SON DAKİKA

Bursa Yahudileri

Alman Yahudileri için iane toplamak istediler

BURSA, 10 (Telefonla) — Bursalı münevver yahudilerden bazıları hahamhanedeki âyini müteakıp Alman Hitlercilerinin boykotundan zarar gören Alman yahudileri için iane dercini teklif etmişlerdir.

Mabette bulunan yahudilerin bir çoğu isimlerini kaydetmişlerdir. Burada toplanan parayı gayri kâfi gören yahudi gençleri avalarında tertip ettikleri heyetler marifetile de hane hane dolayarak iane toplamağa başlamışlardır. Hâdiseye el koyan müteyakkız zabıtamızın yaptığı tahkikat ve sorgular neticesinde iane toplayanlar itirafa başlamışlar ve paraları derhal sahipleri ne iade edeceklerini bildirmişlerdir.

Toplanan paralar yekânunun yüzlerce liraya balığ olduğu anlaşılmıştır.

Cem'i ianat kanununa muhalif olan bu hareket faileri hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

Bursada sergi

BURSA, 10 (Telefonla) — Bursada dördüncü yerli malları sergisi 10 temmuzda ilk muallim mektebinde açılacaktır. Sergi için şimdiden fevkalâde hazırlıklara başlanmıştır.

Ankarada İpekîş mağazası

ANKARA, 10 (Telefonla) — İpekîş, Bankalar caddesinde idareci hususiyeye ait mağazalardan birini kiralayarak çok zevkli ve modern tarzda tamir ettirmiştir. Hükümet merkezinin en zarif bir mağazası olarak 15 mayısta açılacaktır.

Maarif Vekâleti binası

ANKARA, 10 (Telefonla) — Maarif vekâleti binası Yenışehirde devlet daireleri mahallesinde yakında inşa edilmeğe başlanacaktır. Plânlar hazırlanmaktadır. Bina Çankaya caddesi üzerinde ve Emniyet meydanına bakan köşeye yapılmaktadır. Bundan başka Maarif vekâleti Yenışehirde elektrik şirketi önünde sahada 500 leyli ve nihari talebe alabilecek bir erkek lisesi yapılmaya karar verilmiştir. Bu mektebin inşasında da bu sene başlanacaktır. Bu münasebetle bu sahadaki arazi istimlak edilecek ve lise Ankaranın ikinci erkek lisesi olacaktır.

Darülfünun bütçesi

ANKARA, 10 (Telefonla) — Darülfünunun 932 bütçesinde 8363 liralık mülhakale yapılmışdır dair olan lâyiha raznameye alınmıştır.

Büyük köprüler

ANKARA, 10 (Telefonla) — Ordu vilâyeti hususî idaresi tarafından yapılacak büyük köprüler için hazinenin kafaletine dair olan lâyiha âlakadar encümenlerde tesbit edilerek heyeti umumiyeye sevkolunmuştur.

Para ikraz eden dilencinin başına gelenler

BURSA, 10 (Telefonla) — Burada dilencilikle servet yapan ve faizle para ikraz eden Hatice Melek isminde bir kadın garip bir surette dolandırılmıştır. Ulucami önünde dilenen Haticenin parası olduğunu haber alan Mehmet isminde bir aşığöz 3 ay evvel Haticeyi kandırarak evine almış ve beraber yaşamışlardır. Bu müddet içinde Haticenin paralarını mağa muvaffak olan Mehmet nihayet kadını evinden kovmuştur. Kadın zabıtaya müracaat etmiştir. Mehmedin evinde yapılan araştırmada dilenci kadına ait 105 parça kıymetli esya ve bin liradan fazla faizle verilmiş senetler bulunmuştur.

Mehmet mahkemeye verilmiştir.

İspanya karışıklığı

MADRID, 10 A.A. — Umumi meslek konfederasyonunun bir nebe kuvveti sahibi olduğu her noktada grev ilan edilmiştir.

Barcelona'da grev, tamamiyle suya düşmüştür. Valencia vilâyetinde vukula gelen bir valmedede 3 kişi ölmüş ve birçok kişi yaralanmıştır.

Alicante'da demiryollarını tahrip için yapılan bir takım teşebbüsler meydana çıkarılmıştır.

Ekonomi

Şark tütünleri meselesi
Cenevre konferansının kararları
devletler arasında görüşülecek

Cenevrede toplanan tütün konferansında şark tütününü yetiştiren Türkiye, Bulgaristan ve Yunanistan mühim bir teklifle bulunmuşlardır. Bu memleketler şark tütününün hususi vasıfları itibarıyla alelade tütün camiası haricinde olduğunu, binenaleyh memleketlerin gümrük tarifelerinde ayrı bir kısımda ayrı bir resimle konulması lazım geldiğini öne sürmüşlerdir. Konferansta bu meselelerin son radan ayrıca teklifi kabul edilmiştir.

Aldığımız malumata nazaran bu mesele yakında devletler arasında teklif edilecektir.

Dün Oda meclisinde görüşülen meseleler

Ticaret odası meclisi dün mutabık icmalardan birini yaptı.

Geçen ictima zabtı okunduktan sonra ruvzenamen müzakeresine geçildi. Evvelce oda tarafından Avrupa'nın bazı şehirlerinde bilhassa Berlin Londra ve Hamburgta mümessillikler ihdas edilmiştir. Oda senelerdenberi bu mümessilliklerden bir falde edilemediği kanaatinde. Bunun için Oda idare heyeti bu muhabir azalıkların kaldırılmasını istiyordu. Meclis bu teklifi kabul etti.

Beynettüccar peşin veya verisiye alışverişlerde müşteri lehine komisyon itirazının temümlü tesbit edilidikten sonra ruvzenamen en mühim maddesine geçildi.

Bazı Ticaret Odalarının fındık için verdikleri menşe şahadetnamelerinin hakikate muvafık olmadığı görülmüştür. Bu hal ihracat mallarında aleyhinde bir hareket olmaktadır. Oda meclisine mahalli Odalar tarafından fındıklar için verilen ihracat şahadetnamelerinden sonra fındıkların burada da ekspertize edilmesi esas itibarıyla kabul edilerek ichtimam nihayet verildi.

Milanoda teşhir edilen türk eşyası

Dünya Akşam gazetesi Milanoda sergisi içindeki Türk pavyonunun iyi tertip edilmediğini bilhassa başlıca ihracat maddelerinin yerine ipkidi, kravat, likör gibi şeyler teşhir edildiğini yazıyordu.

Telikatımıza göre, Milanoda sergisi memleketimiz resmen iştirak etmemiştir. Yalnız bazı mümesseller hususi olarak iştirak etmişler ve kendi mallarını teşhir etmişlerdir.

Şayiayı çıkarırlar rakip kumpanyalardır

Türk yurumta ihracatçıları memleket için çok faydalı ve müfit bir teşebbüste bulundular. 4500 sandık yurumturaları Türk bayrağını taşıyan İnönü vapuruna İspanyaya gönderdiler. Bu seferler devam edecektir.

Türk vapurlarının uzak limanlara Türk mallarını ihracat yolunda açılan bu ilk uğur ticari sahada şayanı dikkatle failde teşir yapmıştır. Evvelce ecebî vapurlarile 360 kuruşa nakdedilen bir sandık yurumta şimdi bu Türk vapurule 10 liradan nakledilmektedir. Bu iyi şekil derhal tesirini göstermiş ve yurumta sandıklar ilki lira yükselmiştir.

Bu vaziyet bir kısmı ecebî kumpanyaların endişeye düşürmüştür. Bu meydana İnönü vapurunun ancak 5 milliyatı ve ancak 25 günde Barcelona gidebileceği gibi sayılar ortaya çıkarılmıştır. Yaptığımız telikata nazaran, İnönü mevcut ecebî şileplerinden bir çoğundan daha süratlidir ve son haftaya kadar İzmir sürat postasını yapıyordu.

Dün bu hususta İnönü vapuru sahibi olan Sadıkkade Rıza Beyle konuştuk. Rıza B. bu hususta bir muharririmize demiş ki:

— İnönü vapurumuz 11 mil süratindedir. Vapur yedinci gün sabah Barselona'ya vardık.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

10 MAYIS 1933

Akşam Fiyatları

İstikrazlar	İstikrazı	Tahvilât	99
İstikraz dahilî kuponu	96,50	Elektrik	—
Serk d. yolları	270	Tramvay	—
D. Muvahhede	53	Tünel	—
Gümrükler	57,75	Rühtm	18,35
Saydı mahi	7	Anadolu I	44,50
Boğat	11,75	III	45,75
T. askeriyeye	7,75	mesil	56,80
Zmir Belediye	—	—	—

ESHAM

İş Bankası Na-	9,50	Bomonti	21,10
ma	—	Terkos kupon-	—
" " Hamiline	9,50	su	29,30
" " Müestsis	102	Çimento Ar.	12
" " Anadolu Hisse	25,25	İstihali dey.	—
Tramvay	50,75	Srk dey.	24
Reji	3,80	Sark m. eza	2,50
Sir, hayriye	15	Telefon	13

ÇEK FİYATLARI

Kuruş	Kuruş		
Paris	12,06	Prag	15,93
Londra	71,25	Viyana	4,46,50
Nüyük	56	Madrid	5,52
Milano	9,05	Berlin	2,04
Briksel	3,40	Varşova	4,215
Atina	80,06	Peşte	3,74,175
Cenevre	245,40	Belgrat	35
Sofia	67	Bükres	79,85
Amsterdam	118	Moskova	1068,25

NUKUT (Satış)

20 f. Fransız	171	1 Silio, Av.	24
1 İsterlin	710,5	1 Pezeta	17
1 Delar	180	1 Mark	47
20 Liret	218	1 Zeloti	33
20 f. Belçika	115	1 Penga	23
20 Drahmi	25,50	20 Ley	55
20 l. İsviçre	820	20 Dinar	—
20 Leva	26	1 Çernovej	931
1 Florin	85	1 Altın	33
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye Banknot	2

londa bulunacaktır. En doğru ecebî postaları da bu müddette giderler. Bundan sonra da ecebî limanlara seferlere devam edecektir."

Diger taraftan Ticaret Odasınca da böyle bir mevzu üzerinde tetkikat yapılmamaktadır.

Dünya zeytin yağ rekoltesi

Dünya 932 - 933 zeytinyağı rekoltesinin kat'i tesbiti yapılmıştır.

Bu rekolte vaziyetine nazaran, 932 - 933 dünya zeytinyağı rekoltesi selviz milyon kentaldir. İspanya ve İtalya 5,5 milyon kental zeytinyağı istihlal etmiştir. Yunanistan bu sene çok bol bir istihlal yapabilmıştır. Tunusta mahsul geçen senenin ayırdır. Cezaire rekolte azalmıştır. Bunun sebebi müstahşilin iktisadî buhran dolayısıyla az mahsul veren zeytinlikleri terk etmesidir.

Suriye ve Lübnanda mahsul bu sene bozuk olduğundan zeytinyağı rekoltesi de çok düşüktür.

Hayvanat mahsulleri

Son zamanlarda gerek memleketimizde gerek başka memleketlerde hayvanat mahsullerinin çok düşmüş olması mahsulâtı hayvanıye fiyatları üzerinde de esaslı tesir yapmıştır. Avrupa'nın hemen her tarafında mahsulâtı hayvanıye fiyatları düşmektedir. Tereyağı bunların başında gelmektedir. Bilhassa Fransada bu düşüklük Fransız hükümetinin müdahalesini icap ettirecek kadar fazla olmuştur. Memleketimizde de tereyağı fiyatları son senelerde epeyce düşmüştür.

Odanın bir alakası

Memleketimizde Avrupa'nın bazı şehirleri arasında seferler yapan bir tayyare şirketi bir propaganda broşürü neşretmiştir. Burada muhtelif şehirlerle ait fotoğraflar meyanında memleketimizi haricte çok fena tanevâc bir takım eski fotoğraflar vardır. Mezarlık, fesli adam gibi şeyleri ihtiva eden bu fotoğraflar memleketimiz için müzir telâkî edilmektedir. Ticaret Odası bunu nazarı dikkate alarak bu gibi fotoğrafların neşrine meydan verilmemesi için Turing klübü müraacat etmiştir.

Dahilde yapılan fiçılar ihtiyaca kâfi

Memleketimizde tahta fiçi imalâtı ihtiyacı karşılayacak miktarda balığ olmuştur. Senede 40 bin fiçiya ihtiyac bulunmakta ve dahildeki imalât ta bu miktarda bulmaktadır. Hatta daha ziyade imalâta imkân da vardır.

Böyle olduğu halde, bazı şarap ve rakı ihracatçıların, haricetin fiçi getirilmek teşebbüsünde bulunmakta ve bu hususta müsaade istihsal için Ticaret Odasına müraacat etmektedirler.

Marangozlar Cemiyeti, marangozlarımızın fiçi imalâtını mükemmelen yaptıklarından ve yerli fiçilerin gerek eşkal ve evsaf ve gerek fiyatları itibarıyla Avrupa fiçilerine muadil bulunduğundan bahisile Ticaret Odasına müraacat etmiş ve haricetin fiçi ihtihali için yapılan müraacatların reddedilmesini istemiştir.

Kabakulak

Çok değildir, tek tük vak'alar görülüyor

Son günlerde şehrimizin bazı semtlerinde kabakulak hastahığı görülmektedir. Dün bir muharririmiz Şihbiye müdürü Ali Rıza Beyi ziyarette bu ve diğer şihbi işler ve meseleler hakkında görüşmüştür.

Kabakulak hastahığı gün pek çok oldu. Buna dair bir haber yoktur. Yalnız tektük hastalık mevcuttur.

Üsküdar'daki Zey nepkâmil hastahanesinin tamiratı henüz bitmemiştir. Bütün malzemesi satın alınmaktadır.

Tamirat bitince hastahane açılacaktır. Bakteriolojihane Ayasofyaya belediye emrazı zühreviye komisyonunun bulunduğu eski Talât Paşa konagında "Hifzissihha Laboratuvarı" isiminde açılacaktır. Burası için âlet ve malzeme alınacak, yakında açılacaktır.

Halkevirdi

Köyler için albüm

Halkevi köycülük subesi bütün İstanbul köyleri hakkında geniş malumata ve istatistikleri havi bir albüm neşretmek için hazırlıklara başlamıştır. Albümde birçok da resimler bulunacaktır. Bu esere konacak malumata için bütün İstanbul köyleri muallimlerine ve muhtarlarına muhtelif sualleri havi listeler gönderilmiştir. Bu suallerde coğrafi iktisadî, idari birçok sualler sorulmaktadır.

İzraat seyahati

Halkevi köycülük subesi önümüzdeki ay başında bütün köylere samil olmak üzere bir tektük ve izraat seyahati tertip edecektir. Birçok gruplar köylere gezcekler, konferanslar vereceklerdir.

Konferans

İstanbul Halkevi Reisliğinden: Bugün saat 18 de Evimiz salonunda Türk tarihî tektük cemiyeti azasından Mükrimin Halil Bey tarafından (İslâm Anadolu tarihini mecmaları) mevzu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Şehir Haberleri

Mahkemelerde

Kaçakçılar

Bir kaç kişi daha mahkûm edildi

İzmitte Reşadiye köyündeki evinde 576 kilo kaçak tütün çıkan Kademin muhakemesi dün Adliye ihtisas mahkemesinde neticelenmiş, kadem 6 ay hapse 2800 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

* Fatihe manav Hüseyin evinde 5755 sigara kağıdı çıkmış, Hüseyinde derdest edilerek Adliye ihtisas mahkemesine sevkolunmuştur.

Hüseyin bu defterleri kiraladığı boş bir dükkânda bulduğunu ve karısı Makbule Hanımın bunları eve götürerek sakladığını söylemiştir. Mahkeme Makbule Hanımın maznun sıfatıyla getirilmesi ve şahit celbi için başka güne bırakılmış, mahkemeye gayri mevkuf sevk edilen Hüseyin tevkiif edilmiştir.

* Fatihe seyyar manavlık eden ve Kantarlarında çalınak taşı satarken yakalanan Muhiddin de dün Adliye ihtisas mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

Muhiddin askerden yeni terhis edildiğini, terhisinden sonra şimendiferle memleketle gelirken bir istasyonda bir arkadaşıyla küçük bir paket çalmak taş bulduğunu ve 45 tane olan bu taşların yirmi üçünü arkadaşına, 22 sini de kendisi alıp cebine attığını ve cebinde unutulduğunu, bir gün işkeleğe giderken cebinde bunların eline geçtiğini, kağıda sarmak üzere çıkardığı zaman yakalandığını söylemiştir. Muhakeme şahit celbi için başka güne bırakılmış, Muhiddin tevkiif edilmiştir.

İskânda suüstimal ve ihmal davası

İskân dairensinde vazifelerini ihmal ve suüstimal yapmak, sahte imhâberler tanzim etmekten suçlu, memur, muhtar ve ashabimasalikten 38 kişisinin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde başlanılmıştır. Bu devanın suçluları şunlardır:

Sabık İskân müdürü Cemil, memur Sabri, Emin, Raşit, Mazhar, Nazmi, Osman, Vedat, Mehmet Süleyman, Ziya, Kâni, Selânikî Hüsnü, Hoca Iskender, Şemsî Cafar, Şevket, İsmail Hakki, A. Refik, İbrahim, Refik Hifzi, Yanya İ Mehmet, Muhtar Etem, Ziya, Avni, Hüseyin, Hakki, Hüseyin Hüsnü, Hayrettin, Cemal, Mehmet Efendiler ve Fatma, Hayriye, Hatice Melek, Zeliha, Şaziye, İna yet ve diğer Hayriye Hanımları.

Fakat bu maznunların hepsinin mahkemeye gelmedikleri anlaşılıyor, gelenlerin hüviyetleri tesbit edilmiş, gelmeyenlerin zorla getirilmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Halıçteki feci kaza nasıl oldu?

Halıçte bir gece sandalı Hüseyin sandalı ile çarpışarak İhsan ve Salomon isiminde iki kişinin boğulmasına sebep olan motorcu Hafız Mehmet Efendinin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Hafız Mehmet Efendinin vekili sandalı Hüseyin ile motor sahibinin de dahilî dava edilmesini istemiş, fakat İddia makamı evvel emirde ehli vukuf sıfatıyla seyrisefain işletme müdürü Bürhanettin Beyin dinlenmesini lüzümlü görmüştür. Muhakeme keyfiyeti müzakereden sonra Bürhanettin Beyin dinlenmesine karar verilmiş muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Hastaların paraları

Cerrahpaşa hastanesinde emanet memurluğu yaparken ölen hastaların kendisine tevdi edilmiş olan paralarını halî hayatlarında kendilerine iade edilmiş gibi göstererek 900 kuruş lirayı ihtihâl etmekten suçlu Ahmet Hamdi oğlu Şevket Beyle bu ihtihâlî farketmek suretiyle vazifesini ihmal eden idare memuru Nurettin oğlu Şevket Beyin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

İdare memuru Şevket Bey vazifesini ihmal etmediğini söylemiştir. Bunun üzerine diğer Şevket Beyin kasadan parayı nasıl alıp nasıl hastalara tevdi edildiği araştırılmış, her iki Şevket Bey suç birbirlerine etmişlerdir.

Müdafaa vekili hastaneden muhaleffat, vefat, Dosya ve muamelât defterlerinin cebini istemiş, mahkeme heyeti müzakereden sonra bu defterlerin cebine lüzüm olmadıkça şarar vermiş, muhakeme müdafaa vekilinin tetkikat yapması için 24 mayısta bırakılmıştır.

Kısa haberler

* Son zamanlarda Sandal Bedesteninde satışlar azalmıştır. Satılan esya da satıcıları memnun eden fiyat bulamamaktadır.

Buna mukabil Bedesten haricinde satışlar artmıştır. Bu da İcra dairelerince Maliye şubelerinin haciz suretiyle, eşyanın bulunduğu yerlerde yapılan satışlardan ileri gelmektedir.

* Hilâli Ahmet Cemiyeti Merkez heyeti dün toplanmış, aralarından yeni idare heyetini seçmiştir. Riyasete Ali Paşa seçilmiştir.

* Etbha Odası nizamnamesinin 10 ve 11 inci maddelerinin tadil edildiğini yazmıştır. Bu tadilata nazaran Oda azasından vermiş icap eden Oda adını kararlaştırılmak üzere Oda riyasetine bütün azadan isimleri, adresleri, evlerinde de muayenehaneleri olup olmadığı sorulmuştur.

Kasıt var mı?

Dünkü yangında bir kişi de öldü

Evvelki gece Beyoğlunda Asmalımesqitte bir yangın çıktığını dünkü nüshamızda yazmıştık. Yangın gece saat 10,40 ta Asmalımesqitte Minare sokamında üç katlı ve ahşap bulunan komisyoncu Albert Ef. nin 9 numaralı evinden çıkmıştır. Bu evin en üst katı Yani Yuvanidis Ef. nin isticârında olup doğrama deposu haline konulmuştur. Ateş, buradan çıkmış ve kısa bir zamanda genişlemiş, bitişik 11 numaralı eve atlamıştır. Bu evin birinci katında çamaşırçı Holler isminde biri oturmaktadır. Holler, eşyalarını kurtarmaya çalışırken zedelemiş, dışarı çıkaramadığı eşyasını muhafaza etmeye çalışırken bayılmış, bir sedyeye ile hastahaneye nakledilirken ölmüştür.

İtfaiye, biraz geç haber verildiğinden geçte gelmiş ve bütün gayretlere rağmen 7 numaralı evin tahta kumulları Angel apartmanının taraçasında yandıktan sonra söndürülebilmiştir. Ateş çıkan 9 numaralı evin 5000 liraya Bozkurt ve eşyasını da 5000 liraya Adriyatik Sigorta şirketlerine sigortalı olduğu tahkikat neticesinde anlaşılması ve bu evin sahibi olup kızlarla beraber yangın çıktığı zaman sinemada bulunduğu öğrenilen Albert Ef. doğramacı Yani Yuvanidis, görülen lüzüm üzerine yakalanmışlardır. Tahkikata, müddeiumumi muavini Şefik Bey vaz'iyet etmiştir. Yangında kasıt olup olmadığı tahkik edilmektedir.

Belediyede

İstikraz yapıyor

Muhtelif yerlerde kooperatifler açılacak

Belediye kooperatifinin tevsi için 20 bin liralık istikraz müsaadesi Belediyeye gelmiştir. Kooperatif ilk iş olarak şehrin muhtelif yerlerinde satış mağazaları açacaktır. Bu satış mağazalarında dışarıdan çok ucuz fiyatla her türlü yiyecek içecek maddeleri satılacaktır.

Mektupçuluk

Fatih kaymakamına tayin edilen Belediye mektupçusu Halik Beyin yerine mezarlıklar müdürü Süleyman Beyin getirileceği söylenmektedir.

Halıçoglunda itfaiye

Halıçoglunda bir itfaiye müfrezesi teşkil edilmiştir.

İtfaiye mütehasşısı

Belediye celbedilecek itfaiye mütehasşısı için mukavelename esasları hazırlanmaya başlanmıştır.

Poliste

Eroin nasıl düşürür?

22 yaşında iyi aileden bir genç başından geçenleri anlatıyor

Polis, henüz işe başlayan ve zabta tabiri ile kapkaççılık yapan Rüştü isiminde birini yakalamıştır.

22 yaşında olan Rüştü, İstanbul Soğukçeşme'de oturan iyi bir ailenin oğludur. İstanbul Lisesinde de okunmuştur. Fakat eroin çeker, 5 gün evvel Beyoğlunda Madam Füzün'ün el çantasını kaparak kaçmış, 3 gün evvel de muallime Münire Hanımın çantasını, Bankalar caddesinde kapamak istemiş de muvaffak olamamıştır.

Aynı gün oradan geçmekte olan Madam Vasiliki'nin çantasını kapmıştır.

Dün de Beyazıt'ta Emine Hanımın çantasını kapmak isterken yakalanmıştır.

Rüştü, bütün suçlarını söylemiştir. Dün kendisini gören bir muharririmize Rüştü Efendi demiştir ki:

— Benim bu hale gelmemin sebebi eroin'dir.

Şimdi eroin bulamıyorum. Bana bir denbire fenalık geliyor, bu işleri âni olarak yapıyorum. Ben kendime malik değilim. Beni hastahane kaldırıncı. Evvelce Evkat matbaasında makinist idim. Ticarethanelerde de çalıştım.

Bu sefer kadın bir erkeği kaçırdı

Beyoğlunda gene bir aşk macerası olmuş ve Mm Katina Dünya isiminde 38 yaşında Yunanlı bir kadın, sevgilisi İngiliz tebaasından Arthur Colly isiminde 20 yaşında bir genci kandırarak beraber ce Atina'ya kaçmışlardır.

Önce dostlukla başlayan münasebetler, bir müddet sonra ilerlemiştir.

Mm Katina Arthur Colly'ye evlemeyi teklif etmiş, Arthur Colly'de bunu kabul etmiştir. Sevdazedeler evlenmeye karar vermişler ise de Arthur Colly'nin pederi buna muvafakat etmemiştir. Bunun üzerine sevgililer kaçmaktan başka çare olmadıklarını anlamışlar ve 29 nisanda Atina'ya gitmişlerdir.

M. James Arthur dün bize dedi ki: — Evet oğlum bir Yunanlı kadımla kaçtı, bu kadının aceba nesini beğendi? Kadın zengin değildir. Biz de zengin değiliz... Oğlumun cebinde 300 lirası vardı. Yunanistanda iş bulacağına zannetmiyordum. Parasını kalınca tekrar buraya gelirdi. Arthur'te şimdi hiç bir şey kalmadı. Evdeki resimlerini de zıttım.

Vilâyette

Ziraat sergisi

Bu seneki sergi çok büyük olacaktır

Ziraat Odası reisi bu günlerde vali Muhiddin Beyi ziyaret edecektir. Bu esnada sonbaharda açılacak olan ziraat sergisinin esasları konuşulacaktır. Bu seneki sergi çok büyük olacaktır.

Vali Bey

Vali ve Belediye reisi Muhiddin Bey, bu ayın on dokuzunda Ankara'ya gidecektir.

Galatasaray işi

Galatasaray Lisesi için tetkik eden Vilâyet İdare Heyeti, kendi arasında tali bir heyet ayırmıştır. Bu heyet esaslar üzerinde tetkikat yapacaktır.

Maarifte

Pansiyon ücreti

Meclis encümeninde nasıl tesbit edildi

Mekteplerde leylî talebe pansiyonları için alınacak ücretler şu suretle tesbit edilmiştir.

Adana 175, Ankara 275, Afyon 120 Balıkesir 160, Bursa 160, Diyarbakır 160, Edirne 160, Ereğköy Kız Lisesi 225, Ereğköy Kız lisesi ilk kısmı 200, İstanbul mektepleri 225, Erzurum 180, Galatasaray 300, Galatasaray ilk kısmı 175, İzmir 225, Kastamonu 140, Kayseri 150, Kırklareli 100, Niğde 130, Ordu 130 Rize 135, Siflikte 120, Konya 150, Sivas 140, Trabzon 150, Aksaray 120, Kütahya 120, Manisa 200, Yozgat 120, Antalya 150, Gaziantep 180. Bilecik 120, Çankırı 130, Denizli 120, Erzincan 150, Isparta 150, İzmit 130, Karaman 150, Sinop 120, Siirt 120, Şarkıkarakabir 150, Tekirdağ 100, Tokat 130, Zonguldak 150, Samsun 175, Çorum 130, Muğla 130 lira.

Muammer Raşit B.

Tedavi edilmek üzere Viyanaya gidecek olan Darülfünun emmi Muammer Raşit B. cumartesi günü şehrimizden hareket edecektir. Kıymetli Darülfünun emmine serî afev dileriz.

Muallimler birliği kongresi

Muallimler Birliği senelik kongresi bugün Birlik merkezinde saat 13 de akdedilecektir.

Talebe birliği toplanıyor

M. T. Talebe Birliği bugün saat 13 de Halkevinde fevkalâde bir kongre akdedecektir. Bu kongrede Birlik idare heyeti vaziyeti görüşülecektir.

Gene eroin

Aksarayda kahveci Salimin kahvesi araştırılmış ve bir miktar eroin bulunmuştur.

Sabıkalı esrarkeş

Beyazıt'ta arap Mustafanın dükkânı esrar içildiğinden kapatılmış. Arap Mustafa bu sefer mühürlü olan dükkânın arka tarafını delerek içeride altı kişiye esrar içirirken yakalanmıştır.

Üç sene sonra yakalandı

Bundan üç sene evvel Altmışaltı namile meşhur Üsküplü Mustafa, Galata rıhtımında Seyrisefain müfettişlerinden Kemal Bey, öldürmek kasidile silâhla hücum etmişti. Kendisi, müteakillerden Münim Efendinin gözünü çıkarmakla da suçlu ve firarı idi.

Polis memurları, dün Altmışaltı Mustafa'yı Sultanahmet'te görerek yakalamışlar ve Adliyeye vermişlerdir.

Yakalanan dolandırıcı

Öteye beriye mektup yazmak ve bazen kendisine polis memuru süsü verecek dolandırıcılık yapan Selâhaddin yakalanmıştır.

Vapurdan yangın çıktı

Dolmabah

Milliyet

Asrın umdesi "MILLİYET" tir.

11 MAYIS 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları :
Başmüdürlük : 24318
Yaz İşleri Müdürlüğü : 24319
İdare ve Matbaa : 24310

ABONE ÜCRETLERİ :

Türkiye için Harici için	
L. K.	L. K.
3 aylık	4 — 8 —
6 aylık	7 50 — 14 —
12 aylık	14 — 28 —

Gelen evrak geri verilmeyiz. Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mesabesini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen habere göre bugün hava bulutlu olacak ve rüzgâr garp istikametinden esecektir.
10-5-933 tarihinde hava tazyiki 757 milimetre en fazla sıcaklık 21 en az 13 derece idi.

FELEK

Yalancının en belig tarifi

Dün bir arkadaşla görüşürken üçüncü bir şahsın yalancı olduğundan bahsettik. Arkadaşım ben den daha yanık imiş. Ben :

— Allah bir dediginde başkasına inanmam, deyince cevap verdim :

— Alimallah aksırdığına inanmam! dedi. Ben fena bulmadım. Bilmem siz ne dersiniz?

Timarhanede yer açıldı!..

Hayatta kim deli kim akıllı kestirilmesi değildir. Akliye mütehasıslarına sorarsanız kendilerinden başka akıllı yoktur. Böyle olunca deliler ekseriyet teşkil ederler. Bereket versin vaziyet böyle değil. . .

Mazhar Osman B. üstadımız ötedenberi deliliğin arttığını ve ilerlediğini söyler. İlerleyen şeyler arasında delilik yalnız değildir. Akıl tababeti de ona muvazi olarak ilerlemektedir. Vaktile güllâbicilik şeklinde başlamış olan bu sanatın bugün alimleri var. Tanıdığım bir akıl doktoru vardır. Ne zaman delilerden bahsetsem :

— Allah eksik etmesin!.. der. Ya onlar olmasa deli hekimlerinin hali ne olur?

Timarhanedeki yatak adedinin 300 kadar arttığını gazetelerde okuyunca aklıma bu söz geldi.

Bağ meselesi

Çorapbağı, kasıkbağı, dizbağı değil üzümbağından bahsedeceğim. Gazetelerde bir kaç ayda bir okuruz :

— İstanbuldaki bağların ıslahı için filân falan tedbirler alınmıştır. . .

Bizim de bir bağımız vardır. Vaktile bunu tesis ederken toprağımızı tahvil ettiler: "Bağ olur" dediler. Ve bize Edirnedin, Halkaldan, Göztepeden çubuklar veriler... Diktik. Her sene budattık, ilaçladık, üstüne tıredik. Bir dönüm bağdan 10 okka üzüm almak nasip olmadı. Sarfettiğimiz para ile üzüm alsak bütün mevsim bize yeterdi. Müracaat ettik. Avrupada, burada âli tahsil görmüş ziraatçiler geldiler. Baktılar... Tetkik ettiler... Tavsiyelerde bulundular. Ertesi sene tatbik ettik. Yine olmadı. Alaydan yetişme bahçevanlara sorduk. Onlar da berikilerin aksine fikirler beyan ettiler. Bu iş okadar uzadı ve

Züğürtmen

Düşünceli, donuk bir hali vardı. Süklüm püklüm odaya girdi. Onu hiç birimiz tanımyorduk. Yalnız ev sahibi kendisine iltifat etti:

— Nerelerdesin canım. Görünmez oldun?

Boynumu büktü:

— Hiç... Nerede olacağım.. Evden bir yere çıkmıyorum.

— Basta falan değilsin ya... — Hayır!.. — İşlerin nasıl gidiyor?

Güldü:

— Dört nala!..

Biz, yine kendi aramızda konuşmağa daldık. Silik bir gölge gibi boş bulduğumuz kanapenin bir kenarına sinen bu mahcup genci, unutmus gibiydik.

Esasen o da bu unutulmuşluktan memnun görünüyordu.

Fakat, ev sahibi çocuğu kendi haline bıraktı.

Kolundan tutup ayağa kaldırdıktan sonra; sordu:

— Beylerle tanışmıyorsun, değil mi?

Yüzü kıp kırmızı oldu:

— Hayır! Henüz müşerref olmadık..

Sonra bize dönerek:

— Takdim ederim, dedi, tanıtmış "züğürtmen" lerimizden Şakir Bey... Ben sordum:

— "Züğürtmen" den bir şey anlamadık. Ne demek o?

— Basbayağı züğürtmen işte.. Bun da anlamıyacak ne var..

Sonra, gülerken tafsilat verdi:

— Buhranın doğurduğu yeni tabirlerden biri!.. İsim babası benim!..

Düşündüm:

Spora idmanlı adama sportmen diyoruz da, züğürtlüğe idmanlı adama niçin züğürtmen demeyelim!

Birisi atıldı:

— Sanki biz züğürtmen değil miyiz?

— Hayır! Hiç birimiz bu isimle anılmağa layık sayılmayız.

— Neden?

— Bir kere bu çocuk züğürtlüğü meslek itihaz etmiş, teklif edilen işleri hiç birini kabul etmedi. Mesleğine tam manasile bağlı... Züğürtlüğe mukaddes bir şey nazarla bakıyor.

İçimizde tuhaflardan biri vardı; dayanamadı:

— Öyle ise ben, yarından tezi yok, Küçük Beyle bir maç yapmağa hazırım!

Cebinden nikel bir yirmilik çıkarıp fırlattı:

— Hodri meydan!... Göz göre göre şampiyonluğu başkasına kapıramam azizim... M. SALAHADDİN

Konser

12 Mayıs 1933 cuma günü saat 10 da Glorya sinemasında Madam Papelyanın küçük talebeleri bir konser vereceklerdir.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütte iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş bürosuna müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Her türlü iş yaparm. Güçlü kuvvetliyim. Yeni yazıları okur yazarm. Boğaztokluğuna olsun şimdilik razıyım. İstiyenlerin Milliyet İş bürosu vasıtasile Mehmet Abdullah Efendiye müracaatı. * * *

Mühürçülük, arzuhalçilik, tabelâ yazıcılığı, avukat kâtipliği yapacak güçlü kuvvetli birisi iş arıyor. Serait ehvendir. Hüsnü hal erbabından olduğunu kolayca isbat eder. İstiyenlerin Milliyet İş bürosu vasıtasile Eyüp Sultan Mehmet adresile müracaat.

masrafı mucip oldu ki dizlerimizin bağı kesildi.

Şimdi benim merakım üzüm yemek değil, İstanbulda üzümnden, bağdan anlayan kimse var mı? Bunu bulmaktr... FELEK

Hikâye

Ona sorun!

Fransızcadan

İhtiyar zengin bugün çok asabı idi. Köşküdeki geniş koltuğunda ihlayıp pufladığı sırada, hizmetçi kız içeriye girdi:

— Efendim, dedi, doktor yemeğe kalacak mı? kalacaksa sofraya bir takım daha koyalım.

İhtiyar gümbürdedi:

— Ne bileyim ben? dedi, doktorun sofradaki yeri ile de ben mi meşgul olacağım?

Maurice Lammel bu sakin sayfiyesine bu sene bir parça dinlenmek, asude bir hayat içinde, asabına ruhuna, vücuduna muhtaç olduğu istirahatı, sükuneti verebilmek ümitleriyle gelmişti. Halbuki işte en hoşuna gitmeyen şeyler başına geliyordu. O hastalıktan, ameliyattan, doktordan ilaçtan hulâsa sıhatsızlığı ve tehlikeyi htırlatan her şeyden kaçmak istiyordu. Bugün de kızının fena halde sancısı tutmuştu.

Maurice Lammel karısı doğurduğu zaman bile başında bulunmak istememiş ve bulunmamıştı. Öyle olduğu halde işte bugün rahatsızlığı buradan uzlaşmasına, sevmediği bu şeylere tahammül etmekte mecburiyetinde kalmasına sebep olmuştu.

Odasında damadından ve Hubert'ten başka kimse yoktu. Hubert, Maurice'in kardeşinin çocuğudur.

Maurice'in büyük kardeşi yirmi sene evvel veremden ölmüştü. Küçük yaşında elinde kalmış olan Hubert'i evinde büyütüştü. Onu evladı gibi severdi.

Doktor içeride lohuse yanında idi. hepsinin perişan yüzleri endişeli, mütemadiyen kapıya bakan gözleri karandı. Nihayet doktor beyaz gömleğini giymiş, kolları dirseklerine kadar sıvalı, yorgun yüzü ter içinde, ellerini alkolle oğuşturarak salonun kapısında göründü:

— Ne haber doktor?

Doktor ümitsiz dudaklarını büktü. Omuzlarını kıstı:

— Çok fena! Dedi.

Ve ailenin söz söylemek salâhiyetine en fazla sahip olması itibarile Maurice Lammel'e döndü:

— Efendim, dedi, vaziyet çok tehlikeli! Maalesef ikisini birden kurtarmak imkânı yok. Ancak bir mucize olmak. Çocuğu kurtarmak anayı öldürmek, anayı kurtarmak çocuğu gözden çıkarmak demektir.

— !! . . .

— Vaziyet tehlikeli olduğu nisbette de naziktir. Kabul ediyorum ki, siz de çok müşkül vaziyettesiniz. Fakat. Birisinden birini tercih etmek lâzım. Hattâ tereddüdünüz uzun surerse, bu tevhür ikisini birden kaybetmeğe mal olabilirsiniz. Çabuk düşünün çabuk karar verin. Hangisini kurtalalım?

Maurice Lammel bu çok mühim ve hayati mesele hakkında karar vermek hak ve salâhiyeti kendinde göremedi. Gerçi içeride yatan kendi kızı idi. Fakat onun sahibi meşruu da damadı idi. Binaenaleyh bu hususta damadının fikri alınmak gerekti. Doktora damadını göstererek:

— Ona sorun! Dedi.

Doktor bu sefer damada döndü:

— Tekrar ediyorum, acele bir karar lâzım. Yoksa ikisini birden kaybederiz.

Damat mermer gibi hareketsiz ve heykel gibi dimdik duruyordu. Düşündü, düşündü, üzerinde tereddütten, istisraptan, müşkül vaziyette kalmış insanların şaşkın

57 nci liste

ANKARA, 10 A. A. — T. D. T. Cemiyetinden:

Karşılıkları aranacak trapa ve farşa kelizelerin 57 numaralı listesi şudur:

1—TEFSİR	7—TERETTÜP
2—TEDENNI	8—TERHİS
3—TEDRİCİ	9—TERTİP
4—TERBİYE	10—TESBİT
5—Tercümeihal	11—TEZEKKÜR
6—TERFİH	12—TEZKERE
	13—TEZELLÜL

Listelerde çıkan kelimelerden manaları birden fazla olanların her manası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir.

Karşılık gönderen zatların gönderdikleri karşılıklardan duyulmuş ve ihtilâli olmayanları hangi kaynaklardan aldıklarını göstermeleri rica olunur.

Gelen karşılıklar

Liste: (54)

Mahşus «Hususiyetten»: Başkasında olmayan. Mahzen: Yeraltı, karanlık oda. Medar: Destek, dayak. Medeniyet: Yenilik. Muhabir: Sözcü. Muhalefet: Ayrılık. Muhatap: Dinleyici. Muhatar: Korkunc. Muhtariyet: Kendi kendine idare. Muhtıra: Mudavele. Elden ele. Müddet: Çağ. Müzebzepe: Karma karışık.

28 inci ilmektepe

* * *

Liste: (48)

Şakavet: Soygunculuk, yol kesicilik. Şehadet: Tanıklık, görürlük. Şehir: Şek: kesdiremek. Şekil: Benzer, Biçim. Şenat: Kötülük, fenalık. Şevk: Gönülden istek. Şevket: Büyüklük. Şikâyet: Dert yanma, şızlanma. Şik, şikk: Bölük. Şükran: İyilik bilme. Şumul: Kaplama, İçine alma. Şuh: oynak, şakrak

Beyoğlu 1 inci ilmektepe

Sekiz imza

* * *

Liste: (47)

Saadet: Kutluluk, muthuluk. Serhoş: Baş dumanlı. Sattr: Dizi. Satyet: Yüksek güç. Sefahet: Bayağırlık. Sefalet: Düşgünlük. Selâm: Selamet: Kurtuluş. Selâset: Tatlı okumukluk. Semt: Yön, yan, Senet: Serbest: Başboş.

Beyoğlu 1 inci ilmektepe

Sekiz imza

* * *

Liste: (46)

Mahdut: Bitimi belli, çevrilmiş, Mahfil: Toplantı yeri. Mahrem: Gizli, İğlidışlı. Mahrum: Elibos. Mahsul: Verim. Mahzur: Engel. Mecâl: Güç, dayanma. Meccanen: Caba, bedava, beleş. Meclis: Kurultay, konuşak. Mecmua: yazı yığı. Mihnet: Üzüntü, tasa. Mihver: ok.

Beyoğlu 1 inci ilmektepe

Sekiz imza

* * *

Liste: (45)

Kariha: düşünme gücü. Karine: İpuucu. Kasaba: Kent, Büyük köy, balık. Hast: Zor, kurma, kuruntu. Kasavet: Sıkıntı. Kaza: olacak. Kefalet: Üste almak, boynuna almak. Kerre: Kez. Kesafet: Sıklık, kalınlık, çokluk. Keşif: Açığa çıkarmak, bulmak. Keşme-keş: İtirme. Kibar: büyüklüğü yerinde, soylu bellilik. Kibir: Büyüklük satmak. Kısım: Bölük. Kısmet: Ayırılmak.

Beyoğlu 1 inci ilmektepe

Sekiz imza

* * *

Liste: (50)

Afv: Bağışlamak. Aht: Kavî söz vermek. Akar: Gelir. Akıl: bilgi. Akim: egrî kalma. Alâka: İlişkilik. Alâmet: Nisan (tanınacak parça). Alil: Kör. Amell: İşlekle. Asır: Yüzyıl. Aşk: Ateşli sevgi. Avam: (Orta) Halk tabakası. Ayyıl: Utanmak, utanç. Aynen: Tıpkısı.

Malatya adli ihtisas mahkemesi

yazıcısı

Filorinalı Ziya

hallerinden ziyade, bir başkalık vardı. Kinle, hiddetle, intikam hırs ile dolu gözlerini ihtiyarın kardeşinin çocuğuna, karısının amca zadesine çevirdi:

— Ona sorun dedi.

Diş hifzissihhası

Ağız kokusu

Bir çok sebepleri vardır. Sıhhati tam. Dişleri ve dişetleri hasta olmıyan bir kimsenin ağız kokmaz. Kokar ise ancak dişlerin arasında kalan yemeklerin tahammüründen, taaffününden dir ki çaresi kolaydır:

Sabah, akşam dişleri fırçalamak, kokuyu alıcı, - mikrobu kırıcı - gargalar ile haftada üç dört kere ağız çal kalamak kâfidir.

Ağız kokusu nelerden doğar:

Diş çürüğü: Ağızda bakımsız kalan bir dişin zamanla yemek ve mikrop yuvası olmasından. Dişlerin temizletilmemesi yüzünden biriken "Tartre" lardan.

Başka? Dil kanserinden, dil sarımsından, mide kanserinden, hancere kanserinden, burun firengisinden. Burun ve belum nezlesinden...

Bunlardan başka:

Çiğer gangreninden, şeker, iskorpit, dişetleri hastalığından meydana gelir.

Çaresi: Bütün bu sebeplerden ve hastalıklardan yol olarak ığırç bir hal alan ağız kokusunu gidermek için ne yapmalı?

Yol aldığı öz hastalığın tedavisine çalışmalı. Bu arada da ağız temiz bulundurulmalı. Meselâ:

Şeker hastalığından ise şeker hastalığın, kanserden geliyorsa kanserlerin, mideden, ciğerden, dişlerden, dişetlerinden, geliyor ise midenin, ciğerlerin, dişlerin, dişetlerin tedavisine koyulmak, bu arada ise bir diş tabibinin çizdiği yol üzerinden ağızın sıhhat muhafazasına dikkat lâzımdır.

Ağız kokusu duyan bir kimsenin evvel emirde bir diş hekimine koşmalıdır. Diş tabibi kendi sahası içinde bir öz bulamadığı takdirde ise mütehasıs doktorlara muayene olmak lâzımdır.

Diş tabibi

Bedri HAKKI

İstanbul yedinci icra memurluğunun dan:

Dairemizin 932-1740 numaralı dosya sile Hasan çavuştan alacağımı takip etmekte olan Edirnekapu kahriye atik A lipaşa mahallesinde mısır tarlasında bilâ numaralı hanede sakine Ayşe hanım binti Hasan efendi takip mühürünü zayi ve yenisini tatbiki itihaz ettiğinden eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. (3175)

Şark Demiryolları İşletici Kumpanyası Türk Anonim Şirketinden:

İstanbul'da 27 mart 1933 tarihinde alelade hissedar Heye ti Umumiyesinin 17 inci içtima nda hisse başına 10, - (on) İsviçre Frangı'nın tevziine karar verilmiştir.

İşbu Heyeti Umumiye tarafından müttahaz karar mucibince mezkûr tevziat, 15 mayıs 1933 tarihinden itibaren hisse senetlerinin 51 numaralı kuponu nun tevdiî mukabilinde İsviçre'de on İsviçre frangı olarak ve diğer memleketlerde de günün ve mahalli tediyenin kambiyo rayicine göre 10, - İsviçre Frangı m bedeli üzerinden icra kılınacaktır.

Türkiye'de: İstanbul'da Sirkeci Kumpanyanın merkezinde.

Fransa'da: Paris'te: 16 Bulvar dezitaly en'de Bank Nasyonal pur l6 Komers e Lendüstri ile şube ve ac enteleri,

Avusturya'da: Viyana'da Viner Bank - Fe rayn,

Belçika'da: Brüksel'de 3 Montagne dü Parc, Sosyete Jeneral dö Belcik Felemenk'te:

Amsterdam'da Mösyö TEI XEIRA dö MATTOS.

İsviçre'de: Bal'de: Bank Komersiyal dö Bal

Zurih'te: Kredi Süis.

İstanbul, 4 Mayıs 1933

Meclisi İdare

Milliyetin edebî Romani: 100

MAKEDONYA

Aşk, Kın, Politika, ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

nızı makine başında bekliyorum.. İmza, Başkâtip: Tahsin..

Metroviçe dünyanın bir ucu demektir. Bunun içindir ki Ferik Şemsi Paşa Hazretleri telgrafti dinleyince hayretle durakalmıştı. Arnavutların kan kavgaları, istiklâl çetelerinin bitmeyen faaliyetleri, Avusturya diplomatlarının, hafi ajanların elatından kıskırtıcıları suikastçileri, filvaki Şemsi Paşayı çok ateş üstünde bir halde yaşıyorlardı. Fakat bir askeri kuvvetin zabiterile beraber dağa çıkmış bulunmasına paşa bir türlü inanamyordu.

Metroviçede konsoloslar öldürülüyordu. Ve ölenleri, öldürülenleri göre göre artık bu hâdiseleri pek tabii adanmetmeğe başlamıştı. Fakat bir Kolağası dağa çıkmış — doğrusu ya bir türlü akile diremiyordu bu işe — Genç zabitin suratına bakarak bir şeyler söylemek,

belki de bu hayreti ifade etmek isterken kapı vuruldu:

— Giri!

Bir başka genç zabıt telâşla odaya girdi.

— Ne var?

— Mühim bir şifre açtım paşam.

— Sen de mi? Oku bakalım. .

Gene hazırol vaziyeti alındı ve bir zabıt kâtipi şivesile şu satırlar okundu:

— Ferik Şemsi Paşa Hazretlerine.. İlk telgrafta bildirildiği gibi Anadoluda sevkedilecek taburlarla sonradan yerleri doldurulmak üzere zatâllerinin Metroviçede mevcut taburları alıp derhal hususi bir trenle Manastıra hareketiniz irade olunmaktadır. Askerî elbise giymek şartile emin adettiğiniz kimselerden hususi müfrezeler tertip olunması ve bunlara Metroviçe

malsandığından alınacak paramın peşinen tesviyesi ve behemehal Niyazi ile arkadaşlarımızın tepelenmesi zatışanenin kat'i iradeleri cümlesindedir. Bu hususta lazımgelen emirler Üçüncü Ordu Müşürlüğüne tebliğ olunmuştur. Hareketinizin süratle bildirilmesi — İmza: Başkâtip: Tahsin. Paşa;

— Pekâlâ Tahsin Efendi. . — diye mırıldandı — Pekâlâ.. Madem ki derhal hareket etmemiz lâzım. .

Ve ayağa kalkarak tamamladı sözlerini;

— Hareket edelim. Haydi çocuklar hazırlanınız!

Zabiter dışarı çıktılar. Koşarak bir başka odaya girdikleri zaman göz göze geldiler. Etrafı kolluyarak bir müddet sustular. Sonra biri vavaşa;

— Derhal Manastıra haber verelim. . — diye fısıldadı —

— Onlar haber almışlardır. —

— Olsun. . Biz gene vermeliyiz.

Ve kumandanlık damgasını taşıyan bir kâğıt üzerine bir kaç satır rakam dizdiler. İki dakika sonra bir çavuşun tükürdüğü manepile bu rakamları Manastıra ulaştırıyordu.

Bir kârı itmam amelîyesi . . .

Manastır artık bir ihtilâl kaynağı haline girmişti. Büyük volkanlardan evvel toprak çatılmış. Bazı yerler den duman çıkar, söner, kaybolmuş. Su sızıntıları görülmüş. . . Manastır da işte tıpkı böyle kâh damannı belli ederek, kâh sızıntılar vererek yıllarca için için kaynadıktan sonra bir volkan gibi gümbürdeyivermişti. Dudakların söyleyemediği şeyleri gözler pek iyi anlatılabiliyordu. Her yürek çok yaklaşan fazla beklenilmiş büyük günlerin heyecanile çarpıyordu. Vali Hifz Paşa ne yapacağına şaşırmıştı. Bir şeyler döndüğünü hissediyor, fakat ne olduğunu anıyamıyordu. Bulgar çeteleri bir taraftan, Niyazi bir taraftan behaht saray dalkavuşunu adeta timarhanelik bir hale sokmuşlardı. Filvaki geceyarısı saraydan gelen bir telgraf, Şemsi Paşanın Niyaziyi tedbire memur ediliğini ve bu işi süratle başaramazsa müjdelemişti ama. . Vali sabahleyin uyanır uyanmaz gene beyninden vurulmuşu dönmüştü. Hazretin kafası nasıl altüst olmazdı ki, güneş şehre ilk ışıkları saçtığı zaman her sokak başına yapıstırılmış

kocaman harflerle yazılı bir beyannamayı halk çığın bir sevinçle okumuştur.

Kızıl Sultan devrinde bir beyannamem. . Hem de şu beyannamem. .

"Ey Manastır Valisi!

"Bugünkü hükümet meşru değildir. Çünkü devletin kanunları bu memleketin meşrutiyet usulü ile idaresini temin ettiği halde istibdat mevcuttur. Osmanlı Terakki ve İttihat Cemiyeti "1294" te ilân edilen Kanunu Esasini tatbikini istiyor. Bu kanun tatbik edilmezse, cemiyet bu kanunu tatbik etmek için her türlü cebir ve şiddeti kullanmak vatantaşların insanlık sıfatlarından gelen bir haktr.

"Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti casusların, çetelerin, saray paşalarının derhal İstanbulu dönmelerini ve Manastır, Selânik, Üsküp taraflarında mefsedet dokumağa çalışanların bu sevdamdan vazgeçmelerini emreder.

"Ey Manastır Valisi! Bu milletin para yiyip istikametsizlik gösterenleri, rüyet alanların akıbetleri pek yaman olacaktır. Milletin çalman binlerce, yüzbinlerce liralarını hesaplarını göreceğiniz gün yaklaşmıştır. Memle-

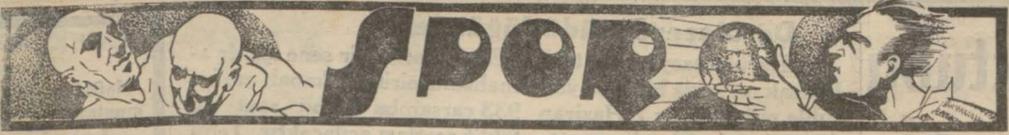
ketin mahkemeleri varken Yıldız sarayında mahkemeleri görülen arkadaşlarımızın intikamını alacağız! Artık Yıldız, Taşköprü, Zaptiye kapısı kalmıyacak. . Hepsini yıkacağız! Bugüne kadar sözle çalışıyorduk; fakat artık anladık ki elde silah ortaya atılmak lâzımdır ve. . atıldık! Hürriyeti isteyenler, hürriyeti almıyca kadar, son damla kanlarını akıtmıyca kadar uğraşacaklar ve mutlaka istediklerini yapacaklardır.

"Manastır Valisi!

"Vezirler, ikbal sarhoşları ve casuslar bu milletin başından çekilmelidirler."

Derhal beyannamelerin toplatılmamasını emretmiştir. Lâkin bu emrin neticesi çıkmamıştı. Halk bir çok yerlerde beyannamelerini toplamak isteyenleri dövmüş, ve bir çok beyannameler de kendiliklerinden kaybolmuşlardı. Tabii bunlar havaya uçmuş değillerdi. Her halde alanlar okumayalara okutmuşlar, kahvelerde, camilerde, herkes bütün gün bu gürültüyle çalklanmıştı. Vali ne kadar kuvvetsiz olduğunu o anda anlamıştı. Nereye

(Devamı var)

Çiçek bayramı

Bu nezh eğlence tek- rar canlanıyor

26 Mayıs tarihine müsadir Cuma günü Kadıköyünde Fenerbahçe stadında senelerdenberi ihmal edilmiş olan Çiçek bayramını yeniden canlan-
dırarak halk; klüpler, mektepler ve hususi müesseseler arasında bu nezh eğlenceye alaka uyandırmak maksadı ile Kadıköy Fukaraperver cemiyeti ile Fenerbahçe Spor klübü tarafından bir (Çiçek bayramı) tertip edilmiştir.

Bu bayramın programı şu şekilde tesbit edilmiştir:

1 — Saat 13 te küçük kız çocukları arasında gülbüzlük müsabakası.

2 — 13,30 da erkek çocuklar arasında gülbüzlük müsabakası, 10 yaş na kadar.

3 — 14 te hanımlar arasında 100 metro sürat müsabakası.

4 — 14,45 te hanımlar arasında kaşık içinde yumurta müsabakası.

5 — Saat 14,20 de erkekler arasında kaşık içinde yumurta müsabakası.

6 — 14,30 da çiçek arabaları müsabakası.

7 — 15,30 da erkekler arasında çuval müsabakası.

8 — 15,45 te hanımlar arasında çuval müsabakası.

9 — 16 da küçük kız çocukları arasında çember yarışı.

10 — 16,15 te küçük erkek çocukları arasında çember yarışı.

11 — 16,30 da küçük erkek çocukları arasında üç tekerlekli bisiklet yarışı.

12 — 16,45 te Erkek çocuklar arasında bisiklet yarışı (800) metro

13 — 17 de erkekler arasında cim kana.

14 — 17,30 da futbol.

15 — 18,15 te halat müsabakası ve mükâfat tevzii.

Verilecek mükâfatlar:

1 — Bebek.

2 — Top.

3 — Tenis ayakkabısı.

4 — Deniz mayosu.

5 — Deniz mayosu.

6 — Birinciye ve ikinciyeye birer kupa.

7 — Gümüş kalem.

8 — Bir çiçeklik.

9 — Bir oyuncak.

10 — Bir oyuncak.

11 — Yün Seter.

12 — Bir heykel.

13 — Bir kapalı kutu.

14 — Bir Gazi heykeli.

15 — Bir kupa.

Fenerbahçe - Vefa, Galatasaray - Beykoz

Yarın lik maçlarının en mühim karşılaşmalarından biri olan Fenerbahçe - Vefa maçı Kadıköy Fener stadında yapılacak. Taksim sahasında da Galatasaray - Beykozla mühim bir imtihan daha geçirecek.

Sofyaya gidecek iken bir anlaşamamazlık dolayısıyla akim kalan Milli takım idmanlarında son kadrosunu, Milli takım salonunda gördüğümüz Vefam - Fenerbahçe ile yapacağı maçını neticesi, şampiyona üzerinde çok mühim bir rol oynayacağı herkesçe malumdur.

Milli takım doksan dakikalık müddet içinde yetmiş beş dakikasında 0 - 2 mağlup bir vaziyete sokan ve çok canlı teknik ve güzel bir taktik ile muvaffakiyetli bir oyununu gördüğümüz Vefalılar, yarın Fenerbahçe karşısında aynı muvaffakiyeti gösterecekleri ümit edilir mi? Geçen Cuma Süleymaniyenin Beşiktaşla beraber kalması, Feneri bir puan farkla takip eden, Siyah beyazlıların Fenerden iki puan eksik derece almaları Fenerbahçenin, şampiyona yolundaki yorgunluklarını biraz olsun tahfif etmiş oldu.

Yarın da Vefam Beşiktaş iki puan kazandırması ihtimali var mıdır, diye bir sual sorulacak olursa, bunun cevabı nasıl verilir?

Fenerbahçeliler, Beşiktaş bir puan daha geçmeleri üzerine şampiyonluk ümitlerinin bir misli artması üzerine, bilhassa bu maç için çok fazla çalıştıklarını haber aldık.

Kuvvetli bir müdafaya malik Vefa takım karşısında Fener muhacimlerinin kıvrak seyyal oyunlarını tatbik edebilmeleri kabil olabilecek mi?

Fenerbahçe takımını nasıl bir takımla oynayacağını bilmiyoruz. Sene başındanberi bir orta haf bulamayan Fenerliler, askerliğini ikmal eden Ramini artık aralarına aldılar, lakin uzun bir zamanın antrenmansızlığı ile formu epeyce kaybeden bu gencin böyle mühim bir maçta oynatılması yarar daha bir müddet idman yapma sile, yine kıymetli sol açık Fikretin ortada oynaması ihtimali olduğunu zannediyoruz. Müdafada Furuzanın ayağı sakat olduğundan oynamayacak bu gencin boşluğu da âtide çok kıymetli bir müdafî olan B takım kapta ni Fazlım oynayacağını haber aldık. Milli takım idmanında ikinci devrede yine Vefa takımına karşı Milli takım da oynayan Fazlım gördük ve anladık ki, bu genç daima birinci takım-

da mevki alabilecek bir oyuncudur. Takımın diğer hatlarında bir tebedülât olmaması kuvvetle muhtemeldir.

Vefaya gelince; kaleci, müdafî, ve muavin hatlarını tebedil etmişlerdir, muhacim hattında sağ için oynayan Hasan Fehminin lik maçları için gayri nizamî bir oyuncu olması iddia edilmeyormuş. Bu takdirde Vefa muhacim hattının sağ içine Muhteşemi alacağı, sağ açığa da başka bir oyuncu ikame ederek, Fenerin karşısına çıkacağı anlaşıyor. Temas ettiğimiz bazı Vefalılar, Fener maçı için çok çalıştıklarını, hattâ bu maçı kazanmak için çok uğraşacaklarını, belki de kazanacaklarını söylüyorlar. Vefa eğer bu maçı kazanırsa, likteki vaziyeti biraz daha iyileşmiş olacaktır.

Bugün üçüncü dereceyi muhafaza eden İstanbul Sporun mevkini almış olacaktır.

Biz öyle zannediyoruz ki, yarınki maç, Fenerbahçe, Beşiktaş maçı kadar heyecanlı, hattâ, belki de ondan daha mühim olacaktır. Şampiyonaya çok yaklaşmış olan Fenerlilerin, muhakkak surette kazanmak için oynaya-
caklardır.

Hakem Fethi Tahsin Beyin epey zamandanberi hakemlik yaptığını görmedik. Bakalım ne dereceye kadar iyi idare edecektir.

Taksimde Galatasaray, Beykoz maçı da görülmeğe değer bir karşılaşma olacaktır. Mevsim başında fena olan Galatasaray son zamanlarda bir az kendisini toparlar gibi oldu ve İstanbul Sporunu mağlup etti. Acaba bu galibiyet geliş güzel bir netice mi idi? Geçen Cuma Beykozlu mağlup eden, İstanbul Sporunu kazanan, Galatasaray takımını yarın da Beykozlu kazanabilecek mi? bir mağlupları Beykoz çok pahalıya mal olabilir. Lik maçları başlamadan evvel verilen kura göre kumnenin yedincisi bilâ müsabaka doğru ikinci kumneye gidecek, altıncı da, ikinci kumne birincisi ile terfi müsabakası yapacaktır, eğer bu karar tatbik edilecek olur ve yarın Beykoz Galatasaray mağlup olursa, kömedeki vaziyeti fena olacaktır, belki de ikinci kumneye düşecektir. Bu düşünce ile diyoruz ki Galatasaray, Beykoz maçı, birincilik üzerinde tesiri olmamakla beraber, sonunculuk için yapılacak bu maçın harareti olacağı muhakkaktır.

Aynı günde aynı klüplerin B takımları da oynayacaklar, ikinci kumnenin Hilâl Kasmpaşa Taksiminde Anadolu Beylerbeyi de Kadıköyünde oynaya-
caklardır.

Şarkî Bahri Sefit tenis turnuvasının neticeleri

Yunanistanda oynanan Şarkî Bahri Sefit tenis turnuvası maçlar bitmiştir. Evvelce de yazdığımız gibi bu maçlara Türkiye de iştirak etmiştir. Bizim namımıza en iyi tenisçilerimizden Şirin Atınaya gitmiş Kar dö final kadar yükselerek sonra finalist olan Krasny ile çarpışmış ve mağlup olmuş tur.

Bu turnuvanın teknik netayici şudur:

Tek erkek: final Yorni - Krasny 6/1 - 6/4 - 6/3

Tek kadımlar: dömi final: Melle. Adamoff - Melle. Grosfield 6/3 - 6/2, Mel. leRosambert - Manajito 6/3 - 8/6

Çift erkekler: dömi final: (Yournu - Gentien) Nikolaidisadis 6/1 6/3 - 6/3.

4/6 - 6/3 - 4/6 - 6/3 - 6/1

Çift kadim. final:

(Melle Adamoff - Rosambert) Melle Crosfilld - Mme Cambell 6/3 - 6/2.

Çift muhtelif. Dömi final:

(Mone serpiert - Centien) (Melle Rosambert - Vodieka) 6/3 6/8 7/7

(Melle Adamoff - Yornu) (Melle Mandiuta - Guintavole) 3/6 - 6/1 - 6/1.

...:s7

İstanbula gelmek istiyen takımlar

Önümüzdeki mevsim içinde İstanbula gelmek ve muhtelif temaslara yapmak üzere ecebî federasyonlara mensup kulüpler tarafından şehrimizin muhtelif teeskülüne bir çok teklifler gelmektedir.

Bu teklifler arasında Yunan takımlarından bazıların müracaatı bulunduğu gibi Yugoslavyanın Gradiyanski ve Beogradski takımları Bulgarların F. K. 13 ve Leviski eklipleri, Romenlerin maruf Tri kolar takımında bulunmaktadırlar.

Bu tekliflerin içinde tetlike lâyik derceden müsait olanları da vardır. Bu itibarla önümüzdeki ay içinde belki de mayısın son haftasında İstanbulda ecebî futbolcuların ziyaretini bekleyebiliriz.

İngilizler iki yeni yat tipi icat ettiler

İngilizler bütün kuvvetleriyle memleketerinde yatçılığı canlandırmağa çalışıyorlar. Bu işe ön ayak olmuş vaziyetinde bulunan teşekkül de (Royal motör Yaht Club) dur.

Bu klüp de iki yeni tekne tipi daha icat etmiştir. Bu tiplerin ismi de (Cadet) ve (Commodore) dur.

Anketimiz

Milli takım için açtığımız takım müsabakamız takımın Bulgaristana gitmekten sarfı nazar etmesi üzerine akim kaldı.

Bu işe, karilerimizden fazla biz üzdük. Maamafi bunu telâfi edilecek için bu cevapları saklıyacak ve bu mevsimde yapılacak milli maç için müteber sayacağız.

Rivayetlere nazaran takımın Bulgaristana gene gideceği söyleniyor. Bu rivayet tahakkuk ettiği takdirde, mesele yoktur. Aksi olursa yukarıda söylediğimiz gibi yapılacak olan diğer milli maçta kur'amızı - çekeceğiz.

Elimizde olmayan bu teahhürden dolayı karilerimizden özür dileriz. son gelen cevaplar şunlardır:

Balmumcu - Dumlupınar yatı mek tebi muallimlerinden Şükrü Bey.

Tahmin ettiği takım:

Hüsni (F)

Yaşar (F) Hüsni (B)

Cevat (F) Nihat (G) Feyzi (B)

Niyazi (F) Hakkı (B) Zeki (F)

Şeref (B) Eşref (B)

Beşiktaş Muradiye mahallesi Nühethiye cadesi 49 No. da Ahmet Bey.

Sadri (B)

Züftü (İz) Hüsni (B)

Cevat (F) Nihat (G) Feyzi (B)

Niyazi (F) Hakkı (B) Zeki (F)

Şeref (B) Eşref (B)

Yugoslavza, Üsküp Kosova caddesi 113 numaralı dükkânda berber Mehmet Şerif Bey.

Tahmin ettiği takım:

Hüsni (B) Züftü (İz)

Cevat (F) Nihat (G) Fikret (F)

Niyazi (F) Hakkı (B) Vahap (İz)

Zeki (F) Eşref (B)

Ankara Gazi Erkek lisesi 1 inci sınıf talebesinden 28 Yusuf Bey.

Tahmin ettiği takım:

Avni (G)

Züftü (İz) Hüsni (B)

Cevat (F) Nihat (F) Feyzi (B)

Niyazi (F) Salâh (İst) Zeki (F)

Fikret (F) Eşref (B)

Beyazıt Takvimhane caddesi 7 Mukaddesden Hüsni Hanım.

Tahmin ettiği takım:

Avni (G)

Burhan (G) Züftü (İz)

Sami (V) Nihat (G) Mithat (G)

Leblebi (G) Hakkı (B) Vahap (İz)

Fikret (F) Rebiî (G)

İstanbul Ticaret ve Zahire Borsasından Nefî Bey.

Tahmin ettiği takım:

Hüsni (B)

Züftü (İz) Hüsni (B)

Süleyman (V) Nihat (G) Feyzi (B)

Niyazi (F) Hakkı (B) Zeki (F)

Şeref (B) Fikret (F)

Fuat Hüsni Bey. Gedik Paşa Amerikan mektebi 5 inci sınıfta

Tahmin ettiği takım:

Avni (G)

Hüsni (B) Züftü (İz)

Sami (V) Nihat (G) Mithat (G)

Leblebi (G) Hakkı (B) Fikret (F)

Salâh (İz) Rebiî (G)

Meşhur İslâvya gelyyor

Çeklerin meşhur İslâvya'sı bu sene de şehrimize geliyor... Avusturya, Çekoslovakya milli takımları maçında Avusturyalıları mağlup eden Çek takımında altı oyuncusu bulunan İslâvyalıların yapacakları maçlar her nedense, buraya gelen her ecebî takımından daha fazla bir zevkle seyredilir. Türk futbolunun süphe yok ki, hocamızın bu tanıdığımız Slavyalıları yapmışlardır. Ortada Avrupa'da son zamanlarda çok şöhrat salan Çek futbolunu yakından görmek fırsatını bulduğumuz için cidden yine futbolumuz namına memnun oluruz. Slâvya Haziranda şehrimize gelecek, ağırlı ihtimal üç oyun yapacaktır. Maçların hangi takımımızla yapılacağı malûm olmamakla beraber Fenerbahçe ile yapılacak maçlar, kat'i diğeri ise şimdilik meçhuldür.

Le MATIN

Küçük İktibaslar

Herriot'nun hikâyeleri

Amerika Cümhur Reisile görüşükten sonra, Fransaya avdet ederken, M. Herriot, nun bazı hikâyelerini dinledik.

Edouard Herrio piposunu çeke-
rek dedi ki:

— Bir gün işe meselesi için İngiltereye gidiyordum. Bizim İngiliz limanlarında kömür yüklü vapurlarımız vardı. Kontenjan miktarını geçtiğimiz için İngilizler salvermiyorlardı

Trende bana anlattılar: "Bu meselede İngiliz hükümetinin hatası yoktur. Bütün kabahat kömür işine bakan ihtiyar ve son derece inatçı bir İngiliz komiserindir. Onu kandır. Her yeş yoluna girer."

Mahalli maksuda vardık. İhtiyar komisar oradaydı. Yanımdakiler: "Haydi yanaş!" dediler. Bir de karşında kimi göreyim? Eski dostum Stevanson. İngilterede akrabam bercesinde belki biricik dostum. Beni görünce hemen kollarını açıp bana doğru koştu:

— Seni katiyen bırakmam. Haydi, National Liberal klub'e gidip yemek yieceğiz, dedi.

— Yook, dur bakalım, evvelâ kömürümü ver, ondan sonra..

Kendisine meseleyi anlattım. Vapurların hareketine müsaade etmesini ısrarla cira ettim.

— Bunu bir kömür komiserinden mi, yoksa bir dosttan mı istiyorsunuz? dedi.

— Elbette bir dosttan..

— O halde geliniz, telgrafhane ye gidelim. Gittik. O formülü buldu. Telgraf metnini bana yazdırdı. Ben de şöyle yazdım:

"Fransaya gidecek kömür vapurlarını derhal bırakınız."

O da bu telgrafla adresi yazdı, altına imzasını koydu.

— Telgraf parasını kim verdi?

— Tabii Stevenson. Fakat ona mukabil ben de National Liberal Club'e yemek yemeğe gittim.

— Amiral Beatty'yi tanır mısınız? diye sorduk.

Kendisi ile tanıştığım gün, Amiral Beatty Jutland muharebesinden sonra krevazörlerini getiriyordu. File demir attı. Unutulmaz bir manzara! Delik deşik kuleler, kan burlaşmış kaburgalar... Fakat zabıtların kıyafetleri tertemizdi. San ki bir manevradan avdet ediyorlardı.

M. Herriot piposunu bir daha çekti:

— Bir tip bu Beatty. Günü geçmiş, hatırmında değil, bir Alman torpitosunun mu, tahtelbahirinin mi ne, bir hayli mürettebatını esir etmiş, getiriyordu. Köpeştede düşman kumandanını kabul edecekti. Gelen Alman kumandanına elini uzattı. Fakat Alman kumandanı cevap verip uzatılan ele tükürdü. O zaman bu hareket Beatty'nin üzerinde şiddetli bir aksülamel yaptı. Alman kumandanını omuzundan tuttuğu gibi köpeşteden denize yuvarladı. Fakat hasmım su da çırpındığı görünce, üzerinde ikinci bir aksülamel hâsıl oldu. Derhal üzerindeki formasını çıkar-
dı ve Alman kumandanını kurtarmak için köpeşteden denize atıldı."

Sabık kayser dönecek mi?

Hitler Alman Başvekili olduktan sonra sabık kayser eski bir duvar boyacısının himayesine iltica etmek mecburiyetinde kaldığından dolayı kim bilir izzeti neysi nasıl yaralanmıştır? Bir zamanlar dünyanın mukaddesatını elinde tutan bir adam için ne hazine şey!

Acaba Wilhelm Von Hohenzollern Hitlerin sayesinde Almanyaya girebilecek mi?

Pek mümkündür. Fakat bugünkü halinde acap bir vaziyette bulunuyor: Bir defa medeni ve siyasi bütün hakları ken disinden nezedildiği için, tekrar tac ve tahtını alamaz.

Sonra Alman da değildir.

Vatansızdır, "vatan harici" dir.

Alman kanununa göre, başka memleketlerde oturan her Alman on sene bir memleketine dönemezse bile, hiç olmazsa en yakın Alman konsolosuna müracaat ederek, kaydını yaptırmak mecburiyetindedir. Bunu yapmazsa Alman tabiiyetini kaybeder.

Halbuki on bes senedenberi Holanda da oturan ikinci Wilhelm bu formaliteyi ifa etmemiştir. Almana toprağına ayak basmamıştır. Müteveffa Streseman, eğer isterse Almanyaya dönmesi için müsaade verileceğini bildirdiği halde gene bunu yapmadı. Bu müsaadeden sabık veliaht ile kardesleri istifade ettiler. Doorn'daki satusuna sığınmış olan ve bir yere çıkmayan ikinci Wilhelm, kendi muntakasadaki konsolosa da uğramıştır. Bu vaziyette sabık kayser, eğer kanun herkes için müsavi ise, bugün Alman vatandaşlığı değildir.

Maamafih Almanyada kendisi için Hamburg'da mükellef bir şato hazırlan-

Darülfünun İslahatı

(Baş 1 inci sahifede)

de ettiğimiz eserler bir müzede zengin bir köşe teşkil edecek kadardır. Hafriyatı daha sistematik yapmak için esaslı tertibat alacağız. Mahallinde bir işçi kampı kurulması kararlaştırıldı.

Alışar hafriyatına gelince bu hafriyatı idare eden enstitünün varidatı azaldığından bu sene tahharratı dura caktır.

Aldığım habere göre gelecek sene hafriyatı devam edilecektir.

Ankara giden müderrisler döndüler

Darülfünunda yapılacak islahat etrafında Maarif vekâleti ile temas gelmek üzere Ankara giden fakülte reisleri dün şehrimize dönmüşlerdir. Bütün fakülte müderrisler meclisleri öğleden sonra toplanarak islahata dair noktayı nazarlarını tesbit edeceklerdir. Bir müddet sonra fakülte reisleri tekrar Ankara gideceklerdir.

Fakültelerin bu husustaki fikirleri pazar gününe kadar vekâlete bildirilmiş olacaktır. Edebiyat fakültesi reisi Ali Muzaffer Bey bu sabah gelecektir.

Kaldırılacak Vilâyetler

(Baş 1 inci sahifede)

tefrîk ve tevziine ve hususî idare teşkilâtı ile diğer muamelelerinin tasfiyesine ve umumî meclislerle daimî encümenlerine iş işlerin tanzimine Dahiliye vekili mezun olacaktır.

Mülki taksimattaki tebedül dolayısıyla hususî idarelere ait lâğvedilen vilâyetler namına mukayyet bulunan gayri menkullerin bulundukları kazanın ilhak edildiği vilâyet namına tapu kayıtları, tasarruf vesikaları, harçsız tahsil olunacaktır. Bütçe encümeni lâihânın heyeti umumiye tarafından kabulü takdirinde barem kanununa bağlı cetvelde bazı memuriyetlerin çıkarılması ve muayyen memuriyetleri ihtiva eden diğer bir cetvelin ikame edilmesini heyeti umumiye teklif etmektedir. Bu teklife göre barzame ilâve edilecek yeni cetvel şudur:

Maliye kadrosunda onuncu dereceden üç mal müdürlüğü, tapu ve kadaastro kadrosunda 14 üncü dereceden 6 vilâyet ve kaza tapu memurluğu, Dahiliye kadrosunda yedinci dereceden 6 birinci sınıf kaymakam, 14 üncü dereceden altı birinci sınıf kaza tahrirat kâtibi, 19 uncu dereceden 6 birinci sınıf kazalar tahrirat kâtibi refiki, 14 üncü dereceden 6 birinci sınıf kaza nüfus memuru, 19 uncu dereceden 6 nüfus serkâtibi.

Maliye kadrosunda onuncu dereceden üç mal müdürlüğü, tapu ve kadaastro kadrosunda 14 üncü dereceden 6 vilâyet ve kaza tapu memurluğu, Dahiliye kadrosunda yedinci dereceden 6 birinci sınıf kaymakam, 14 üncü dereceden altı birinci sınıf kaza tahrirat kâtibi, 19 uncu dereceden 6 birinci sınıf kazalar tahrirat kâtibi refiki, 14 üncü dereceden 6 birinci sınıf kaza nüfus memuru, 19 uncu dereceden 6 nüfus serkâtibi.

Maliye kadrosunda onuncu dereceden üç mal müdürlüğü, tapu ve kadaastro kadrosunda 14 üncü dereceden 6 vilâyet ve kaza tapu memurluğu, Dahiliye kadrosunda yedinci dereceden 6 birinci sınıf kaymakam, 14 üncü dereceden altı birinci sınıf kaza tahrirat kâtibi, 19 uncu dereceden 6 birinci sınıf kazalar tahrirat kâtibi refiki, 14 üncü dereceden 6 birinci sınıf kaza nüfus memuru, 19 uncu dereceden 6 nüfus serkâtibi.

Maliye kadrosunda onuncu dereceden üç mal müdürlüğü, tapu ve kadaastro kadrosunda 14 üncü dereceden 6 vilâyet ve kaza tapu memurluğu, Dahiliye kadrosunda yedinci dereceden 6 birinci sınıf kaymakam, 14 üncü dereceden altı birinci sınıf kaza tahrirat kâtibi, 19 uncu dereceden 6 birinci sınıf kazalar tahrirat kâtibi refiki, 14 üncü dereceden 6 birinci sınıf kaza nüfus memuru, 19 uncu dereceden 6 nüfus serkâtibi.

Maliye kadrosunda onuncu dereceden üç mal müdürlüğü, tapu ve kadaastro kadrosunda 14 üncü dereceden 6 vilâyet ve kaza tapu memurluğu, Dahiliye kadrosunda yedinci dereceden 6 birinci sınıf kaymakam, 14 üncü dereceden altı birinci sınıf kaza tahrirat kâtibi, 19 uncu dereceden 6 birinci sınıf kazalar tahrirat kâtibi refiki, 14 üncü dereceden 6 birinci sınıf kaza nüfus memuru, 19 uncu dereceden 6 nüfus serkâtibi.

K. Karabekir Paşanın ikinci mektubu

Bu mektupta o zamanlar cereyan eden bazı muhaberelelerden bahsediliyor

(Baş 8 inci sahifede)

Vesika — 5

Harbiye Nezaretine

Erzurum 1 Ağustos 1335

C. 30-7-35 Merkez dairesi 2733 şifreye:

Mustafa Kemal Paşa ile Rauf Bey'in mu karretarı hükümete muhalif efal ve ha rekâtlardan dolayı derdestlerle Der saadet izamları hakkında mahalli memuriyete emir verildiği cihetle kolorduca da ciddi muavenette bulunulması emir buyruluyor. Hükümetin mukarretatı ve siyaseti ne olduğunu bilemiyorsanız da Erzurumda bulunan Mustafa Kemal Paşa ve Rauf Bey'in efal ve hareketinde vatan ve milletin maksat ve menafine ve kavanimi mev cudeye muhalif telâki edilecek hiç bir hal ve hareket olmadığını görüyorum. Müşarünileyler mülk ve mil letin saadeti ve selâmeti ile alakadar her fert vatanperver gibi yaşamaktadırlar.

Pontos hükümeti teşkilî hülyasile Trabzon ve Samsun havalisine muha cir sıfatile akın akın müsellaah Rum çeteleri çıktığı ve Ermenilerin Büyük Ermenistan hayalini besledikleri ve hudutlarımıza kadar her türlü feccat ve şenâat yapmakta ve Sivasa diye feryatla devam eyledikleri ve itilâf mensubininin de bunda hafi ve celi her türlü muavenet ve müzaheretle bulundukları herkeşe malûm ve bu hal İstanbul gazetelerinin bile neşriyati ile sabit olduğu halde hükümetin memuriyetimiz aleyhine hazırlanan bu tür türlü tehlikeden bihaber vaziyet ve kalarak millete hiç bir nefhâi ümit ve tatmin vermemesi ve bilâkis en mü nevver ve kıymettar zevat ve kuman danların birer suret ve bahane ile millet arasında tecrit ve hapsi ve tevkif edilmesi ve bir taraftan da es laha ve sairinin alınması bilhassa teh likeli pek yakın gören ve muhafazai namus ve hayat endişesile çırpınan bu mntaka halkında pek haklı olarak Ermeni ve Rumların İzmir gibi nagi hani olarak buraları da ılgal edeceği ve bütün müslümanları ayakları altın da çiğneyeceği kanaatini hâsıl ettir miştir. Ve bundan dolayı milletin kendi kuvvetine istinat ederek bu ihtisastarı hükümeti cillerelerini esmaa ve bu nun için her fedakârlığı yapmağa ve her ümitten mahrum bir halde namus suzca Ermeni ve Rumların süngü ve baltaları altında ölmekten ise namus kârane müdafaaaya karar vermiş ol duklarını evvelce arz etmiştim.

Geçenlerde vukua gelen sürgü kolu ve kumaların sevkine mâni olan ahvalde böyle bir azim ve kararın ne ticesi olduğuna şüphe yoktur.

Üçüncü firka kumandanı kaymak am Halit Bey'in bile mahfuzun sevk inin efkârı umumiye üzerinde pek fena tesirler yapacağı ve belki de firkasının mümanaat göstermesini ve isyanını intaç edeceğini arz etmiştim. Mustafa Kemal Paşa gibi memleket le namusile ve hidematı güzidei as keriyeye ve vatanperveranesile tanı nması ve bütün askerlerin de pek ziy a de hürmeti mahsusasını kazanması ve bahusus henüz yirmi gün evvel mem leketin nisfina kumanda etmiş olan ve halî harekâtında menafii vatanıye ve milliyeye muğayir bir şeyi mahsus ve meşhut olmanın bir zatın tevkifine bir sebebi kanuni olmayacağı ve bâlâda artzettiğim ahal dolayısıyla halk ve ordu nazarımda da iyi bir ha reket olarak telâki edilemeyeceği ci hette müşarünileyin tevkifine ve kol orduca da bunun için muavenette bu lunulmasına hal ve vaziyetin katıyen müsait olmadığını arz ederim. Bahus us ki memleketi helâk ve inkıraz teh likesinden kurtaracak yegâne carenin tevkül değil, ancak milletin hak ve ruhunu âleme karşı izhar ve teyit ka naatında olan vilâyati şarkiyede ve henüz Ermeni süngü ve baltalarının â lâmi namus şikenanesini unutmuş bir tek insan ve bir tek hânüman bulun mıyan bu muhitte böyle bir tebebbüh sün icrası değil hattâ ihlası bile büyük fenalıklar intaç eder. Esasen günden güne daha bariz ve pek vâsi bir şek il almakta olan endişei milliyeyi tatmin edecek tedabiri samime ve vakıfane nin ittihazı ve buna bilhassa zatı sâimleri gibi dindar ve pek namuskâr tanınmış bir rüclü kıymettarın âmalı nüfuz ve irşat buyurması pek ulvi ve tarihi olur. Herhalde bura ahvalinin İstanbulda makûs telâki edildiğini zannediyorum. Hükümetin en sadık ve hürmetkâr bir cüz'ü olduğuna ka tiyen şüphe caiz olmayan âcizleri A nadoluya Dersaadetten bu kadar yan lış ve hatâli nazarlarla bakılmaması ve çünkü bu nazır netayicinin pek elim ve nedamet âver olacağı kanaati ni bilmünasebe tekrar arz etmeyâ bir vecibei hamiyet ve bir farize namus addeder ve bugün âcizleri dahi pek ve meçhuliyet içerisinde bulduğundan siyaseti umumiyemizden ve hüküme tin takip ettiği makasat ve mukarretatın haberdar edilmekleğini istir ham ederim.

K. 15 kumandanı

KAZIM KARABEKİR

Vesika — 6

Erzurum kongresini Mustafa Kemal

Paşa ve Rauf Beyin topladığı zannile

kongrenin dağıtılması ve Mustafa Ke-

mal Paşa ve Rauf Beyin tevkifinde ısrarla hükümeti mahalliyelere emir veren hükümete yazdığım şifre.

Makamı Celili Sadaretpenahiyeye
(Harbiye Nezaretine)

Erzurum 5 Ağustos 1335

Erzurum kongresi hakkındaki son maruzatımla ahvali vaziyeti âcizane tenzive müsararat ve bununla büyük bir vazife ifa etmiş olduğumu zann ediyorum. Bu münasebetle de tekrar arz ediyorum ki;

Vilâyati şarkiyeye Erzurum kongresi ni şarkî eyalâtın milleti toplamıştır. Elyevm 70 kadar azasile Erzurumda hali içtimada bulunan kongre Musta fa Kemal Paşa ve Rauf Bey henüz İstan bulda iken ve hattâ buraca isimleri işitilmemiş iken büyük ve hünin teh likelerin vukua geleceğini muhakkak felâketten alan milletin ruhundan kop an bir heyecan ve kuvveti ecanip bir iki şahsa atfetmek suretile milletin ruh ve mevcudiyetini setrünkâr tari kını istilzam ile kendi milletini ılgal ve bu suretle menafini tevsi ve temine çalışıyor. Vatan ve milletimiz için telâfisi gayri mümkün zararları badi olan bu tarzı telâkkinin bizzat hükü metimiz tarafından dahi biliniyere rek kabul ve ısrarı ile âmalı ecanibin teşhil edildiğini görmek umumu meyus ve dağdar etmektedir. Şark vilây atında endişei hayattan doğmuş olan bu cereyanı millinin inkışafına ve hali hâzırına Mustafa Kemal Paşa ve Rauf Beyin zerre kadar tesirleri olma dığı ve ahirene kongreye herkes tara fından verilen büyük bir hür met ve tazimle kabul e dilen bu iki zatın mevkiî siy asimizi daha ziyade müdkir olmaların dan bilâkis hükümetimizin mevkiini dü şünerek mevcut kuvvayı milliyeyi da ha sakın ve müdebbirane bir sekile ic ra ile hüsnü idare ettikleri alenen gör ülmektedir. Binaenaleyh kongrenin heyeti umumiyesi ve gerek Mustafa Kemal Paşa ve Rauf Bey hakkında Dahiliye nezaretinden vilâyetlere yazı lan tamimler efkârı umumiyede hü snü tesir yapmamıştır. Endişei namus ve hayattan mütevellit cereyanı milli hali gelayanda olup teskini ve efkârın tatmini için yegâne çare ancak meclisi millinin hemen ve bilfil toplanma sının temni olduğunu ve bati davranıl dığı takdirde vekayii milliyenin ken di kendine bu gayeye varacağı na zarı fahimanelerine arz eylemeği lâ zıme vazife add ediyorum. Çünkü bu rada meşhut ve mahsus olan efkârı u mumiye millet vekillerinin kanaat ve tasdikına iltiran etmeyecek ve her hangi bir siyaset ve mukarretatın ş ayanı kabul ve payidar olamayacağı ve bu azim ve tarihi mesuliyetin mahdut birkaç zatın düşü hamiyetine tahminden se efkâr ve arzuyu millete istinat et tirilmesi merkezindedir. Ve hattâ eğer gerâiti hâzıra içinde meclisi millinin Dersaadette kuvvayı ecebniye kar şısında toplanması mahzurlu görülme k yüzünden bu lâzime meşruta şimd iye kadar tehir buyurulmuş ise Anado lunun Babıâlce tasvip ve nezdi üly ayi cenabi şehriyaride irade buyurula cak bir mahallinde toplanması söz le rinin bile söylenmekte olduğuna sırf saikâi vatanperveri ve vazifei mevki iyem dolayısıyla arz ediyorum.

Üçüncü kolordu müfettiş vekili

KAZIM KARABEKİR

Davayı millimiz için tek cephenin kurtulmasına ve yaşamasına ve milli muzaferiyetin essülharekesi olacak olan şarkta nasıl bir ruhla çalışıldığı na misal olmak üzere ilk zamanlara ait bu vesikalardan başka bir de gene aynı nokta nazarı ve samimi ruhları mızın rabita ve heyecanını gösteren Sakarya muharebesi zamanına ait bir vesikayı daha ilân ediyorum.

Vesika — 7

Şark cephesi kumandanı Kâzım Kara

bekir Paşa Hazretlerine

Ankara 6-8-337

Son muharebatı müteakıf Garp cephe si kısmı küllisinin Sakarya hattı gerisine kadar çekilmesi üzerine efkârı um umiyede husule gelen heyecan bilhassa mecliste büyük akisler tevliit etmiş ve bir haftadan beri geceli gündüzlü dev am eden hafi celselerde efkârı tat min için askeri vaziyeti hâzırımız hak kında hükümetçe lâzım geldiği veç hile izahat verilmiş ise de meclisin ek seriyeti azime ile vâki olan talebi ne ticesinde Büyük Millet Meclisinin e mir ve kumandaya ait salâhiyetinin mec lis namına filen istimal etmek üzere resmî, tebliğle zikrolunan kuyut da hilinde Büyük Millet Meclisi reisinin başkumandanlığı deruhte eylemesi za ruveti ve İsmet Paşa Hazretlerinin münhasıran ordusile ıstıgalini temin için esasen istifayı lüzumlu görmesi üzerine Müdafaa-i Milliye vekâletii erkânı harbiye umumiye riyasetinde bir resmi tebliğde arz olunan tadil e yapılmış ve efkârı umumiyedeki he yecan ancak bu suretle teskin edile bilmiştir. Kıymettar şahsiyet devletle ri her zaman olduğu gibi bugünkü va

ziyette dahi gayei milliyenin en metin istinatgâhlarıdır. Bilvesile tezkâr eder, hürmetle gözlerinizden öpe riz efendim.

Mustafa Kemal Fevzi Refet

Vesika — 8

Cevabım:

Mustafa Kemal, Fevzi, Refet Paşa

lar hazretlerine

Büyük Milli gayemizde birlik ve azmimizin vadettiği zaferle temin ve tetvite muvaffakiyeti sâmelerini dil erim. Şark cephesinin bu mukaddes gayeye sarsılmaz bir aşk ve imanla mevcut olan sadaketini teyit eder, arzı samimiyet ve tazimat eylerim efend im.

KAZIM KARABEKİR

4 adet mektuptaki sual ve mütale alara gelince, bunlara da birer birer, cevap göndereyim.

İstiklâl harbinin esrarına vâkıf ol mayanların işi kolayca kavraması mümkün değildir. Bunun için hâdis e lerin tahlilinde yanlış görüşlerle hak kında şu ve bu iltifatlarda acele buyu rulması. Bunların cevabından sonra hâsıl olacak kanaate göre ibzal buyu rursunuz efendim.

KAZIM KARABEKİR

OPERATÖR

Dr. Şinasi Hakkı

Hastalarını Pazar ve Perşembe gün leri saat 14 ten 18 e kadar Kadı köyünde Moda caddesinde 208 nu merolu muayenehanesinde kabul eder.

(2541) 2379

MÜZAYEDE İLE SATIŞ

Mobilya, gümüş ve kristofl eşyalar ve kıymetli biblolar: Mayısın 12 inci cu ma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda Pangaltı hamam istasyonu Zafer (eski Diğer Bekçi) sokağında Manuel apart manın 3 numaralı dairesinde mevcut ve yüksek bir aileye ait zarif eşyalar, gümüş ve kristofl takımlar ve kıymetli biblolar müzayedeye suretile satılacaktır. Masif ceviz ağacından mamul vitrinli yemek oda takımı divan ve maroken sandalyalarile, pomye kanape ve koltuk lar, Viyana usulu ve 2 dolaplı 7 parça dan mürekkep gayet nefis yatak oda takımı, el işlemeşi file misterler, bronz ve kristal avizeler, nefis yağlı boya ve su boya tablolar, 115 parça Fransız gü müşü çatal bıçak takımı, defa gümüşü lâ kör takımı, 112 parça kristofl marka tabak takımı, defa kristofl çay takımı, yemişlik ve sair kristofl eşyalar, ağaç oyma gayet nadir bir masa yazıhane, kristal bakara su ve tatlı takımları, Bohem ve Karlsbat kristalından mamul vazolar ve bonbonyerler, bronz küçük saatlar, ağaç oyma yaldızlı kanape ve kristalli masa, fildişi işlemeli müzeyen bir vitrin ve deruninde bulunan fildişi ve bronz nadide biblolar, imzalı ve bronz heykeller, sedflî tabureler, bronz mangal salamandra sobalar, Singer dik iş makinası, sezlong, gayet yeni halde apartmanın muşambaları vesair lüzum lu eşyalar. «Steuer» markalı çarpas telli nefis Alman piyanosu Tebriz ha lırlar ve Seccadeler. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. (3166)

Müzayedeye ile fevkalâde satış

Saksonya antika mobilyalar ve biblo müzayedesi

1933 Mayısın 12 cı cuma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Şik sineması üzerinde 221 num aralı Amar apartmanın 4 cü dairesin de bulunan ve Madam S. HAIM'e ait bilmüme nefis biblolar ve antika eşya lar müzayedeye suretile satılacaktır. Nefis markitri eski komotlar, gül ağacın dan mamul ve bronz işlemeli Lui XVI vitrin, eski stil masalar, hakiki biblolar, eski Berlin işi fincan koleksiyonu, Sevr mamulâtından gümüş işlemiş çay takımı, Bohemya kristalleri, Acem fa yansları, Sevr heykelleri, gümüş sürahi ve vazolar, eski kadife paravan, oyma a ağaçlar, Sanayi biblolar, yağlıboya tablolar, gravitler vesair lüzumlu eşya lar. «Ibach Sohn» markalı gayet nadide Alman piyanosu. (3110)

2717

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi firmı sırasında 34.

(2648) 2371

Darülaceze müdürlüğünden:

Darülacezeye ihale tarihinden itibaren bir sene içinde a linacak on sekiz bin kilo yerli mahsulü birincin kapalı zarf u sulile münakasası 7 Haziran 933 çarşamba günü saat on dörtte icra edilecek o saatte teklif zarfları açılacaktır. Temi nat akçeleri İş Bankasına bira kılmalıdır. İlk teminat akçesi yüzde yedi buçuktur. Talipler in teklif varakalarını ve temin at mektup veya makbuzlarını ayrı ayrı tevdi için o gün Da rülacezeye müracaatları. (2127)

İst. Mr. Kumandanlığı

Satınalma kom. ilânları

Merkez Kumandanlığı müessesatı için 20,000 kilo ya taklık kuru ot 13-5-933 cu martesi günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. İş teklilerin muayyen vakitte Komisyon ugramaları. (635) (2129)

Beşiktaş 2 inci hukuktan: Ortaköyde Palanga sokağında atik 13 cedit 23 No.lu Nevber hanım terekesi ne ait apartman aleni açık arttırma su retile satılığa çıkarılmıştır. Mezkûr apartman kârgir olup kıymeti muham mnesi (11000) liradır. Mezkûr apart man bodrum ve zemin katları dahil ol mak üzere beş katlı olup bodrum katın da dört, oda, beş kömür deposu bir ça maşırılık bir koridor, bir helâ, bir sa hrıng, zemin katta bir matbah ve biri kapucuya ait olmak üzere üç oda bir salon iki matbah, iki helâ bir koridor, birinci katta iki salon, altı oda bir mat bah, bir helâ bir koridor ve kiler ikinci katta bir salon altı oda, bir matbah bir helâ, bir kiler ve koridor bir taraça ü çüncü katta bir salon beş oda bir mat bah bir helâ, bir koridor, bir banyo i ki taraçayı ve derununda havuz ve a gaçları bulunan başçeyi muhtevi olup birinci derecede emniyet sandığına ve ikinci derecede Mustafa Beye ipotekli dir. Müzayedeye iştirak için kıymeti muhamminen yüzde yedi buçuğu depo edilecek lâzımdır. Satıştan mütevell it rüsumu dellâkiye müsteriyeye aittir. Satışın 15 Haziran 933 tarihine müs a did perşembe günü saat 15 te Beşik taş ikinci sulh hukuk mahkemesinde ic ra edilecektir. Fazla tafsilât almak iste yenlerin 932-42 No. lu dosyaya mür a caat emelleri ilân olunur. (3173)

KAZIM KARABEKİR

Yeni model Allegro

Bir veya iki yüzlü bıçakları evvela tıpa sörmek ve badeha kayış üzerinden çekmek suretile biler. Eyi tiraz olabilmek için herkeşe lazımdır. Mâhim tekemmülat. Heryerde satılır. Umumi acentaları: Burkhardt Gantenbein ve Şes Galata-İstanbul

1967

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan:

Müflis Panayot Kazakya efendi ala caklılarına kongurdato teklif etmiştir. Bu cihetin müzakeresi için alacaklıları nın 13-5-933 cumartesi günü saat 14 te ikinci iflâs dairesinde hazır bulunma ları ilân olunur. (3152)

Beykoz Malmüdürlüğünden:

Kazan Köy veya Sokağı No. Cinsi Hisse miktarı Muhammen Kimden metrök kıymeti olduğu

Beykoz Kavakdere 112 Habe 1/5 hissesinin 40 00 Mübadil Yani Hacı Haralambos

" Paşabahçe Fenerli 14 Arsa 125 zürâ tamamı 125 00 Mübadil Hristodan

" Mahmet Şev- Leylekli 8/38 Hane Tamamı 30 00 Mübadil Nikola zevcesi Flenkodan

Yukarıda yazılı mübadil emlakî mülkiyeti peşin bedelle satılmak üzere 26-4-933 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan 16-5-933 sahi günü saat 13te Beykoz malmüdürlüğüne müracaatları. [1866]

2413

A N A D O L U

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) 1 Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilan Türklere mürekkep yegâne Türk Sigorta Şir ketidir. Türkiye'nin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Tür kiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şekilde yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

2361

SADIKZADE Biraderler Vapurları Haftalık İZMİR sürat muntazam İZMİR postası

Lüks kamaraları havi SAKARYA

Vapuru Cumartesi

13 mayıs

saat 16 da Galata rıhtımından doğru

(İzmir) e hareketle pazar günü Iz

mir'e muvasalat ve pazartesi günü

İzmir'den hareketle salı günü İst

anbula avdet edecektir.

BARTIN POSTASI

KEMAL vapuru

14 mayıs pazar günü Sirkeci rıhtı

mından hareketle (Ereğli, Zongul

dak, Bartın, Amasra, Kurucaşile,

Cide, İnebolu, Evrenye, İliçe ve A

banaya azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Mey

menet Hanı altında acentalığı mü

racaat. Telefon: 22134. (3177/28)

TAVİLZADE VAPURLARI

Ayrılık ekspres postası

Selâmet

vapuru her perşembe 16 da Sirk

eci'den hareketle Gelibolu,

Çanakale ve Körfez tarikle

Ayrılık azimet ve avdet ede

cektir. Dikkat: Cuma günü Edre

mit yolcularını trene yetiştirir

ve Ayrılık yolcularını aynı gün

akşamı Ayrılık çıkarır. Yolcu

bileti vapurda da verilir. Adres:

Yemişte Tavilzade Mustafa

biraderler. Telefon: 22210

[3126]

NAİM VAPUR İDARESİ

İZMİR SÜR'AT POSTASI

A D A N A

vapuru her hafta

PERŞEMBE

günleri Galata rıhtımından saat tam

14 hareketle doğru

İZMİR'e

ve pazar günleri İzmir'den saat 14,30

da hareketle İstanbul'a avdet eder.

Tafsilât için Galata, Gümrük karşı

sında Site Fransız Han No. 12 yazı

hanesine müracaat. Tel. 41041.

(3034) 2660

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362.

Şube A. Sirkeci Mübâdîr zade H. 23740.

İZMİR - MERSİN POSTASI

ÇANAKKALE

12 Mayıs Cuma 10 da

İdare rıhtımından kalkar.

Levazım anbarında müstamel

ve köhne olarak mevcut şar

tnamesinde ecnas yazılı (60) ka

lem eşya mahallen bilmüzayed

satılacaktır. İsteklilerin 13 - 5 -

933 tarihinde Levazım Müdü

riyetine müracaatları. Teminat

yüzde 15 tir. (2001)

Ankaralı'nın Defteri

Karabekir Pş. başlangıçta mesuliyetten korkmuştur

Teşkilâtla alâkadar olmak için bâlâdan gelen bir emre muhtaçtı

Beşinci cevap
Tarihe malolan bir hakikat, Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerinin mektubunda müphem, mânâsı iki tarafa çekilebilen bir halde kalmış. "Ben, daha İstanbulda iken Gazi Hazretlerini Şişli'deki evlerinde gördüm. Kendisini Şarka davet ettim" diyen Karabekir Paşanın ifadesinden şöyle bir mâna da çıkabiliyor:

"Şark havalisinde kolordu kumandanıyım. Oradaki vaziyetini kuvvetlidir. Teşkilât yaptım. Kuvvayı milliyenin nüvesini hazırladım. Bu hazır kuvvetten istifade için Mustafa Kemal Paşayı davet ettim."

Halbuki hakikat böyle değildir. Karabekir Paşa, Gaziyi Şişli'deki evinde ziyaret ettiği gün Şarkta kumandan değildi. O günlerde ken disini Tekirdağ'daki mevkiinden ayırmışlar, Erzurumda On beşinci kolorduya tayin etmişler, hattâ bu nakil muamelesinden memnun olmamış.

Mektuplarının karanlıktan kurtarılması lâzım bir noktası daha var.

Erzurum'daki Vilayati Şarkiyeye Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini kendileri kurmuş değildiler. Bu cemiyetin asıl merkezi İstanbul'da idi. Erzurum'da şubesi vardı. Kâzım Karabekir Paşa, oraya gittiği zaman bu cemiyet, faal bulunuyordu. Erzurum kongresini yapmak şark havalisinde kuvvayı milliyenin nüvesini hazırlamak iddiasına karşı bu noktaların da bilhmesi lâzımdır.

Bütün bu ilâve ve izahlarla biz Karabekir Paşanın memleket kurtuluşunda faydalı, müessir olmağa çalışmadığını iddia etmiyoruz. Bilâkis muhterem Paşanın fitri kabiliyetinin, medeni cesaretinin, mevcudiyetinde yaşayan ihtilâl ve inkılâp zihniyetinin müsaadesi nisbetinde çalışmak istediğini her vesile ile tekrar ettik. Burada anlaşılması icap eden en mühim nokta, kendilerinin hiç bir vakit, milli ihtilâl hareketinin başında bulunmağa göze almamış olmalarıdır. Hele ilk günlerde akıldan böyle bir şey geçirmemiş olmalarıdır.

Birçok hâdiseler, hâtralar var ki bu hükümü mü teyit ediyor. Bir hâtrâ: Erzurum Müdafaa-i Hukuk cemiyeti azasından bir zat anlattı: Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti faaliyettedir. Kâzım Karabekir Paşa kolordu kumandanıdır. Cemiyetin işlerini yürütmek için kumandan paşanın yardımına ihtiyacı vardır. Fakat Karabekir Paşa davayı bir türlü teşahüp etmiyor.

Zaman zaman kendisine olan müraacatlarımızdan belli ki sıkılıyor, çekiniyor. Günün birinde fırka kumandanı Rüşti Bey, müdafaa-i hukukun rehberi olan müteakik kaymakam küçük Kâzım Beyle eski me'us Necati Beyi, Yakutiye kıışındaki odasına çağırır. Kolordu kumandanının şu sözlerini tebliğ etti:

— Cemiyet azası kolordu merkeze gelmesinler. Sonra İngiliz heyeti askeriyesi bunları görür de beni de alâkadar sayar. Mes'ul eder. Sizinle, Rüşti Beyle görüşünler.

Bu tebliğden müdafaa-i hukuk merkezi müteessir olmuştu. Bunun üzerinden bir hafta kadar geçti. Kâzım Karabekir Paşanın yaveri görüşmek üzere gene Necati Beyle Kâzım Beyi çağırılmış. Kolordu kumandanının kendileriyle görüşmek istediğini bildirmişti. Heyet, Raif Efendi ile kâtip Cevat B. gönderdi. Mustafa Kemal Paşa, bu telgrafnamesinde vatanın kurtuluşu milletin tuttuğu yolda ilerlemekle mümkün olduğunu anlatıyor, ordunun müdafaa-i hukuk teşkilâtına müzaheret etmesini emrediyor ve bu emrinin en küçük kıt'a kumandanlarına tebliğini de ilâve ediyor du.

Bu da göstermez mi ki Kâzım Karabekir Paşa, teşkilâtı yapmak şöyle dursun, hazır bulduğu bu teşkilâtla başlangıçta temastan bile çekinmiş, mes'uliyetten korkmuş, fakat âmirinden, ordu müfettişi Mustafa Kemal Paşadan emir aldıktan sonra harekete geçmiş. Mustafa Kemal Paşadan emri aldığı vakit te İngiliz heyeti askeriyesi orada idi. Mes'uliyet korkusu o vakit te vardı. İkin doğrusu Kâzım Karabekir Pş. millî teşkilâtla ykından alâkadar olmak için bâlâdan gelmiş bir emre mühtaç bulunuyordu. Muhtemel müşkül bir va ziyette "emir aldım da onun için yaptım" diyebilecekti.

Bu tafsilât o zaman Erzurum'daki teşkilât vaziyetini, Karabekir Paşa Hazretlerinin zihniyet ve hâleti ruhiyesini biraz daha aydınlatmıyor mu?

MILLICI

İZMİR, 10 (Milliyet) — Gazetemizde Kâzım Karabekir Paşanın mektubu ile "Millici" tarafından meptuba verilen cevaplar şehrimiz gazeteleri tarafından ıktibas edilmeğe başlanmıştır. Gazeteler yarmkı nüshalarının iki sahifelerini bu cevaplara tahsis etmişlerdir.

Bir milyon daha!

Belediyenin her sene bu kadar paraya ihtiyacı var

ANKARA, 10 (Milliyet) — Ankara belediyesi yeni bütçesinin 978,041 lira olarak tesbit ve tevzin edildiğini evvelce yazmıştık. Belediye, bu para ile ancak en lüzumlu ve esaslı vazifelerini görebilmekte, fakat, daha şümulle işlere girişebilmek imkânını bulamamaktadır. Belediyemiz son günlerde, eline bolca bir para geçtiği takdirde neler yapabileceğini tesbit eder bir proje taslağı hazırlamıştır. Bu projenin çok fazla hayali olmaması için tasavvurlarını gene geniş tutmadığı halde, bunun tatbiki için bugünkü varidatından başka bir milyon küsur liraya ihtiyacı olduğunu görmüştür. Bu küçük tasavvur projesinde masraf bütçesi iki milyon küsur lirayı bulmuştur. Bu yekûndan bugünkü varidat yekûnu olan 978,041 lirayı tenzil edince sarkacak bir milyon küsur liranın membaı henüz bulunmamıştır. Bir milyonu dahi tutamayan küçük bir varidat bütçesile pek çok işler gören Ankara belediyesinin eline böyle bir milyon daha geçse yapmasını tasavvur ettiği işler meyanında itfaiyeye yeni makine ve levazım alınması, sıhhiye revirinin tevsi, müstakbel kanalizasyon projesinin tanzimi, temizlik vesait ve kadrosunun tevsi, mezbahada daha asri tadilat icrası, yollar, su meselesi, dış mahallelerde esaslı tenvirat ve saire mevcuttur. Bunlardan başka daha esaslı ve geniş düşünceler meyanında sayılabilen; kanalizasyon yapılması, çocuk bahçeleri tesisi gibi işler ise şimdilik ikinci ve daha uzak tasavvurlardandır. Belediyenin mevkiî tatbika getirmek için sıraya ve kafasına koyduğu bu işlerin de kısa zamanda meydana geleceğinden biz ümit varız.

Memba suları

Belediyenin sıkı bir kontroluna alınıyor

ANKARA, 10 (Milliyet) — Evvelce haber verdiğimiz veçhile Ankara'da memba sularının kontrolü için belediye lâzım gelen teşkilâtı yapmış ve işe başlamıştır. Bundan sonra içeceğimiz suların küçük şişe kapakları ağzına belediye damgası vurulacak ve şişelerin üzerine de; "kapakları gözünüz önünde açtırınız" ibaresi yazılı etiketler yapıştırılacaktır. Civar membalardan gelen bidonlar ile İstanbul'dan gelen damacınaların ağzlarında da hem Belediye kurşunları bulunacak, hem de şişelere yapıştırılmış; "Kontrol kurşunlarına dikkat ediniz" yazılı etiketler bulunacaktır.

Ankara membalardan gelenler mahallerinde bidonlara doldurulurken, İstanbul'dan gelen sular da şehre ithal edilirken ve depolarda küçük şişelere aktarılırken memuru mahusunun sıkı nezaretine tâbi olarak ve İstanbul kurşunları gene bu memurlar tarafından tetkik olunacaktır.

Bu kontroller bize hilesiz ve saf su içmeyi temin edecektir. Ekmekten çok bahalı olan su fiyatlarının tenzili için de belediyenin tetkikatı neticesini sabırsızlıkla beklemekteyiz.

Şehir plânları

Uşak, Kayseri plânları da yapıldı

ANKARA, 9 (Milliyet) — Ankara imar müdürlüğü heyeti fenniyesinden mimar Bürhan Bey, mahallinde yaptığı tetkikat üzerine Diyarbakır ve Ergani şehirlerinin müstakbel plânlarını yapmıştır. Mümâileyh ahiren Kütahya, Uşak ve Kayseriye de giderek bu şehirlerin müstakbel plânlarını da ihzara başlamıştır.

Gezginci satıcılar

ANKARA, 10 (Milliyet) — Ankara belediyesi mevaddı gıdaye satan seyyar satıcıların muntazam sıhhi muayneye tâbi tutulmalarını temin etmiştir. Aynı zamanda bunlar ana caddelerde duramayacaklar ve hattâ gezemiyebileceklerdir. Bu kabil gezginci satıcıların duracakları yerler tesbit edilmiş ve mahalle aralarında gezmeleleri de serbest bırakılmıştır.

Vesaiti nakliye muamelâtı

ANKARA, 10 (Milliyet) — Ankara belediyesi vesaiti nakliye numara levhalarını değiştirmektedir. Her ara ba kendi numaraları gene muhafaza edecek, ve levhaların şekli gene aynı olacaktır. Fakat, hususilerin numaraları beyaz üzerine nefti, taktilerinki de nefti üzerine beyaz renk ile yazılacaktır. Resimler eski ziyetli muhafaza edecektir. Bu levhaların emaye yapılması düşünülmektedir.

K. Karabekir Paşanın ikinci mektubu

Bu mektupta o zamanlar cereyan eden bazı muhaberelelerden bahsediliyor

Efendim:
Şimdiye kadar neşrolunan eserlerde İstiklâl harbindeki hizmetlerimden bahsolummamasından veya fakız tenkitlerden müteessir değildim; çünkü ben uhdeime düşen vazifemi yapmışım. Fakat Ankaralı'nın Defteri tefrikasında büyük yazı ile (Tek cep heye sadakat böyle mi olur) serlevhası altında (anlaşıyor ki cephe kumandanı da bu fikre çevirmişler) ibaresile beni de bu çerçeveye içine sıkıştırıyorlar. İstiklâl harbinin başından nihayetine kadar, her türlü feragatle tek cepheyi tutmak ve kuvvetlendirmek için bütün mevcudiyetle çalıştığım halde böyle ağır bir itihama karşı susmamağı büyük bir hak ve vazife bilmiş ve hakikati birkaç misal ile göstermişim. Milli harekâtta baştan nihayete kadar nasil istinâh olduğumu gösteren vesikalardan bazıları da şimdi takdim ediyorum. Ancak 8-5-33 te bütün gazetelere tebliğ olunan beyanata karşı, bugün vukuuna inanılmıyan geçmiş hakikatler gözlerimin önünde caılanırken, mektubum hakkında Reiscicümbuh Hazretlerinin mütealemlerini soran insanın Sakarya muhabereleleri sırasında okuduğum yazıları da kulaklarımda çınladı:

(Bizim genç ihtilâlcilerimiz ıptida vatanperverlik, sonra milliyetperverlik örneklerini Rumelinin katil ihtilâlcilerinden aldılar. Renkli mitingler ve feryatlı nümayişler bize, Bulgar reңberleleri Yunan garsonlarının bergüzar bıraktığı emsalsiz çirkinliklerdir. Mesrutiyet İstanbul'a iki Rumeli cemaatinin, Bulgar ve Rum ihtilâlcilerinin gıptası ile beraber geldi.)

Yunan ordusu vatanım bağırma çökmüş Anadolu içerilerinde Türkü boğmağa gidiyor. Türkün genç ihtilâlcileri tek dağıbaş mezar oluncaya kadar çarpışarak Türkün istiklâl ve hüriyeti ni kurtarmağa uğraşırken, her yerde millet mitinglerle, feryatlarla zafer ve adalet diye haykırırken şarkın en hüca köşelerine kadar sokulan ve Falih Rifki imzasını taşıyan bu makaleyi havi "Dergâh" gazetesinin 20-6-1337 tarihli nüshası ibretle okunmağa değer. Gerçi bugün bu zat Cümhuriyet merkezinde bir gazetesinin başmu harriridir. Ve yüksek işlerde dahi dolmaktadır. Fakat İstiklâl harbi hakikatlerinin meydana çıkması için açılan münakaşadaki rolünün ne derecede kadar muvafık olduğunu efkârı umumiyeinin takdirine arz ediyorum.

Vesika — 1

On beşinci kolordu kumandanı Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine; 11 Haziran 335 tarihte 1 numaralı

Kâzım Karabekir Paşanın eski resimlerinden

şifre.

Madde 4 — Vermiş olduğum kararın milletin hukuk ve istiklâlini tayin uğurunda millet ile çalışmaktan ibaret olduğunu zatı biraderilerine evvel ve âhar arz etmişim. Bu gaye milletin sinesine iltica ederek vazifei namus ve vicdanı ifaya fedakârane devam etmeği âmirdir. Emsalimiz veç hile İngilizlere esir olmak üzere İstanbul'a gitmekte mazurum. Vazifei vataniyeme devam edebilmeliğim bittabi zatı âliniz gibi aynı fikir ve kanaatte bulunan kardeşlerimin de daima ve herhalde destü vifak ve muavenetlerine menuttur. Bu gün benim vermeğe mecbur olduğum bu fiki kararın yarın bütün erbabi namus ve hamiyetten olan arkadaşlarımız tarafından da verilmesi lüzumu tabakkuk edeceğine şüphe yoktur. Binaenaleyh bugün meydana aleniyyete vaz' mecbur olduğum bu kararımı müstenaitir. Bu hususa dair kıymetli mütealel biraderlerime intizardayım. Hükümeti merkeziye bililğ İstanbul'a celbedebilmek plânını takip eylediğinden ben de mümkün olduğu kadar zaman kazanmak ve karargâhımı dahil memle-

kete sokmak için aynı usulde mukabele ve muhabere etmekteyim.

Üçüncü ordu müfettişi fahri yaveri Hazreti Şehriyari Mirliua MUSTAFA KEMAL

Vesika — 2

Cevabım:
Üçüncü ordu müfettişi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine; Erzurum 16-6-335

2. Haziran ve 15 numara - Geç gelen emri devletlerine cevapta geciktim. Fikri sâmelerine tamamilen iştirak ediyorum. İstanbul harice bütün kıymetli vücutlerini atacağma birer birer kendi eline alıyor. Evvelâ mezunen dersaadete celp emri verilen kaymakam Halit Beyin İngilizlere teslim olunacağına haber alarak İstanbul'dan sordum. Nezaret Trabzonda tah't nezarete bulundurulmasını ve tah'kikat icrasını yazıyor. Bayburta ikametü daha muvafık olan Halit Beyin pek değerli bir vatan evladı olduğu ve Ermenilerin tezviratı uğruna ifna etmek revâyi hak olamayacağına yazdım. Zati sâmeleri lüzum görüldüğü zaman mntakai âciyeye teşrif buyururlarsa arzı minnettarı eylerim.

15 inci K. kumandanı Mirliua

KAZIM KARABEKİR

Vesika — 3

16 Haziran 1335 tarihile Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin bana yazdıkları şifre:

(Anadolunun sakin taraflarında teşkilâtın Şark vilâyetleri gibi kolay olmadığını, Erzurumda tekml vilâyet şarkiyeye murahasalarından mürekkep bir heyet bulundurmak hususundaki fikir ve teşebbüsünüzü takdir eylerim.)

Vesika — 4

30 Temmuz 335 Harbiye nezaretinden gelen emir:
Erzurumda K. 15 kumandanlığına Bizzat açılacaktır. Mustafa Kemal Paşa ile Rauf Beyin mukarreratı hükûmete muhalif e'fal ve harekâtlarından dolayı hemen derdestlerle Dersaadete izamları Babıâlice bittensap mahalli memuriyetine evamiri lâzime verildiğinden kolorduda da ciddi muavenet bulunulması ve neticesinden malûmat itası rica olunur.

Harbiye Nazırı

NAZIM

Tarafından verilen cevap: (Bu cevabı bütün kolordulara ve valilere de tamim ettim.) (Devamı 6 inci sahifede)

Ankara SİNEMALARI

ni Bu gece

Beyaz Şeytan

İlâveten: Dünya haberleri

Bugün bu gece Kulüp

24 kısımlık fevkalâde zengin sahnelerle dolu aşk ve sergüzeşt Garp Kahramanları

IHTİRA İLANI

«Zatilhara ke tüfekler için tetik torbati» hakkında istihsal olunan 2-6-930 tarih ve 916 numaralı, ve «Kendi kendine imlâ edilir alâti» harbiye, bilhassa tüfekler için sademe teskin edici alet hakkında istihsal, olunan 20-11-929 tarih ve 856 numaralı, ve «Zatilhara ke endaht eslihası için ve bilhassa tüfekler için gaz hücreleri» hakkında istihsal olunan 2-6-930 tarih ve 915 numaralı, ve «Kendi kendine imlâ edilir tüfek» hakkında istihsal olunan 2-6-930 tarih ve 914 numaralı ihtira beratlarının bu defa mevkiî fiile konmak üzere ahene devriferâğı veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müraacatları ilân olunur. (2856)

2543

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy barut fabrikaları muhafız efradının 1 Haziran 933 tarihinden Teşrinisani 933 nihayetine kadar temini işeleri için (1650) kilo sığır eti münakasa ile almacağından vermek isteyenler şartnamayı görmek üzere her gün ve münakasa yapma için de 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat 14 te mezkûr fabrikada Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri. (250) (2040) 2623

HEREKE

FESHANE KUMAŞLARI

En son usullerle ve en son sistem makinelerle terbiye edildikleri için bu kumaşlardan yapılan kostümler İngiliz kumaşlarından yapılanlardan farksızdır.

Ütü tutar, buruşmaz, çekmez, giyenlerin üstünde mum gibi durur, pantolonları katiyen diz yapmaz.

Yerli Mallar Pazarı

Ankara'da Çocuksarayı caddesinde

İstanbul'da Sultanhamamında

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde

Samsun'da Bankalar caddesinde

(3134)